

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Голова Правління
ПрАТ «Страхова компанія «Уніка»

“ 12 ”

О. В. Ульє
2015 р.

П Р А В И Л А

ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ

м. Київ, 2015 р.

ЗМІСТ

1. Термінологія	3
2. Загальні положення	6
3. Предмет договору страхування	7
4. Страхові ризики. Страхові випадки	10
5. Виключення із страхових випадків і обмеження страхування	14
6. Порядок визначення страхової суми. Франшиза. Страховий тариф. Страховий платіж і порядок його сплати	21
7. Строк та місце дії договору страхування	26
8. Порядок укладення договору страхування	26
9. Права та обов'язки сторін	27
10. Дії страхувальника та страховика у разі настання страхового випадку	31
11. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків	32
12. Порядок і умови здійснення виплати страхового відшкодування	34
13. Строк прийняття рішення про здійснення або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування	37
14. Причини відмови у виплаті страхового відшкодування	38
15. Умови припинення дії договору страхування. Зміна умов договору страхування	39
16. Порядок вирішення спорів	41
17. Відповідальність сторін	41
18. Інші умови	42
19. Базові річні страхові тарифи	43
Додаток 1. Особливі умови добровільного страхування майна «за першим ризиком»	46

1.ТЕРМІНОЛОГІЯ

Страховик – Приватне акціонерне товариство “Страхова компанія “Уніка”.

Страхувальник – юридичні особи та дієздатні фізичні особи, які уклали із Страховиком Договір страхування або є Страхувальником відповідно до законодавства України.

Сторони – Страховик та Страхувальник за Договором страхування, якщо інше не передбачено Особливими умовами добровільного страхування до цих Правил або Договором страхування.

Вигодонабувач – фізична або юридична особа, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку та призначена Страхувальником при укладенні Договору страхування для отримання страхового відшкодування. Страхувальник може змінити Вигодонабувача до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Договір страхування – це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі (Вигодонабувачу), визначеній у Договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено Договір страхування, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору страхування.

Правила – Правила добровільного страхування майна ПрАТ “Страхова компанія “Уніка”.

Страхова виплата – грошова сума, яка виплачується страховиком відповідно до умов договору страхування при настанні страхового випадку.

Страхове відшкодування – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми.

Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування, і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий випадок – подія, передбачена Договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Працівники Страхувальника – фізичні особи, які виконують роботу на підставі укладеного із Страхувальником трудового договору (контракту), у тому числі які працюють за сумісництвом; фізичні особи, які виконують роботу або діють за дорученням (завданням) Страхувальника відповідно до цивільно-правового договору; студенти та учні, що проходять навчальну або виробничу практику у Страхувальника; якщо інше не передбачено Договором страхування.

Треті особи – особи, що не є Страхувальником (Вигодонабувачем) або його працівником, якщо інше не передбачено Договором страхування. Якщо Страхувальником (Вигодонабувачем) за Договором страхування є фізична особа, то

його родичі, особи, що з ним проживають, якщо інше не передбачено Договором страхування, не є третіми особами за Договором страхування.

Члени родини Страхувальника – дружина або чоловік (співмешканка/співмешканець) Страхувальника, діти (в тому числі усиновлені), батьки, баба або дід, брати (сестри), онуки як Страхувальника, так і його дружини або чоловіка та інші утриманці Страхувальника, а також особи, які проживають разом із Страхувальником та (або) ведуть з ним спільне господарство, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Компетентні органи – це державні органи, до компетенції яких належить ліквідація наслідків подій, аналогічних до страхових ризиків, встановлення причин та обставин настання цих подій, оцінка їх наслідків, а також надання офіційних роз'яснень щодо питань, що мають відношення до майна, яке втрачене (знищене) або пошкоджене внаслідок страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Знос майна – фізичний та функціональний знос у вигляді втрати вартості майна порівняно з вартістю аналогічного нового майна, якщо інше не передбачено Договором страхування, зумовлений частковою або повною втратою первісних технічних, технологічних, функціональних якостей майна внаслідок його експлуатації або старіння.

Будівлі та споруди, що не експлуатуються – будівлі та (або) споруди, що не введені в експлуатацію або будівлі (споруди), в яких не ведеться господарська діяльність та в них відключені (але передбачені) системи комунального забезпечення (електропостачання, водопостачання, опалення, каналізація, газифікація), якщо інше не передбачено Договором страхування.

Нерухоме майно – об'єкти нерухомості в цілому (наприклад, будівлі, споруди, земельна ділянка), а також їх окремі частини та елементи (частини будівель, житлові та нежитлові приміщення, інженерно-комунікаційні мережі та системи, внутрішнє оздоблення), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

Конструктивні елементи будівлі, споруди, приміщення – фундамент, колони, перекриття, стіни, підлога, стеля, капітальні перегородки, сходові марші, дах, конструкція балконів, лоджій, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Внутрішнє оздоблення (ремонт) – оздоблення стін, стель, підлог, внутрішнє покриття різними декоративними панелями, пластиковою або керамічною плиткою, некапітальні, в тому числі, рухомі перегородки у приміщеннях, покриття підлоги, підвісні, натяжні стелі, стаціонарно встановлене сантехнічне обладнання, плити, раковини, стаціонарні кріплення для освітлювальних приладів та карнизів, плінтуси, внутрішні підвіконня, дверні та віконні блоки, двері (в т.ч. фурнітура та наповнення), дверні замки та ручки, лиштви, елементи художнього оформлення підлоги, стін, стель, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Зовнішнє оздоблення – виконані із різних матеріалів декоративні елементи, що закріплені на зовнішній поверхні стін, балкону, лоджії (виключаючи власне стіни), а також нанесений або закріплений на зовнішній поверхні стін, балкону, лоджії шар оздоблювальних матеріалів, виключаючи будь-які зовнішні надбудови та обладнання, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Інженерно-комунікаційні мережі та системи (комунікації) – системи електро-, газо-, водо- та теплопостачання (включаючи котли для опалення та батареї), лічильники, системи каналізації, системи подачі та витяжки повітря, централізовані системи вентиляції та кондиціонування повітря, вбудовані системи попередження та гасіння пожежі, ліфти та ліфтове обладнання, що приховані в стінах, підлогах та (або) стелях будівлі або споруди, а також електрична проводка,

електричні, телефонні та телевізійні кабелі, телекомунікаційні системи, що є невід'ємною частиною будівлі або споруди; якщо інше не передбачено Договором страхування.

Будівля та (або) споруда та (або) приміщення без внутрішнього оздоблення (ремонту) – конструктивні елементи будівлі, споруди, приміщення без внутрішнього оздоблення, включаючи інженерно-комунікаційні мережі та системи та зовнішнє оздоблення, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Будівля та (або) споруда та (або) приміщення з внутрішнім оздобленням (ремонт) – конструктивні елементи будівлі, споруди, приміщення із зовнішнім та внутрішнім оздобленням, включаючи інженерно-комунікаційні мережі та системи, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Цілісний майновий комплекс – конструктивні елементи будівель/споруд за визначеною адресою з внутрішнім та зовнішнім оздобленням, комунікаціями, склом (за умови, що площа окремого елемента скла не перевищує 1,5 м² та воно є звичайним віконним), якщо інше не передбачено Договором страхування.

Земельна ділянка – частина земної поверхні, з установленними фіксованими межами, певним місцем розташування, складом функціональних компонентів території, природними властивостями, фізичними параметрами, правовим і господарським станом, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Виробничі машини та обладнання – обладнання, що призначене для забезпечення виробничої діяльності Страхувальника, в тому числі прилади, устаткування, конструктивні елементи, комунікації та фундаменти машин, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Торгівельне обладнання – предмети облаштування приміщення, призначеного для проведення торгівлі та надання послуг: стелажі, меблі, настінні комплекси, прилавки, холодильне (морозильне) обладнання, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Офісне обладнання – предмети офісної обстановки, вжитку та користування, що призначене для забезпечення роботи організації: меблі, предмети інтер'єру, комп'ютерна техніка, оргтехніка, електронна техніка, побутова техніка, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Товарні та матеріальні запаси (надалі – ТМЦ) – сировина, готова продукція, незавершене виробництво (напівфабрикати, матеріали, що необхідні для діяльності та виробництва кінцевої продукції), запаси товарів на складах, у магазинах, інвентар тощо, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Скло – скляні стіни, віконне і дверне скло, віконні та дверні рами, внутрішні перегородки із скла, дзеркала та інші скляні елементи (якщо площа окремого елемента скла перевищує 1,5 м² та не є звичайним віконним), якщо інше не передбачено Договором страхування.

До електричних та електронних пристроїв, якщо інше не передбачено Договором страхування, відносяться об'єкти, в яких виробляється, передається, перетворюється або використовується електроенергія (в тому числі електричні кабелі та проводка).

Локаут – тимчасова зупинка роботи або суттєве скорочення обсягів виробництва підприємства роботодавцем, одночасно з припиненням виплати зарплати працівникам з метою економічного впливу роботодавця на працівників для пом'якшення наслідків страйку або умов, які страйк висуває, якщо інше не передбачено Договором страхування та (або) законодавством України.

Конфіскація – позбавлення права власності на майно за рішенням суду у якості санкції за вчинення правопорушення у випадках, встановлених законом, якщо інше не передбачено Договором страхування та (або) законодавством

України.

Реквізиція – примусове відчуження майна з метою суспільної необхідності на підставі та в порядку, встановленому чинним законодавством, за умови відшкодування його вартості, якщо інше не передбачено Договором страхування та (або) законодавством України.

Мародерство – незаконне привласнення чужого майна, використовуючи безкарність в окремих трагічних ситуаціях, як наприклад, під час природніх катастроф або бойових дій; часто супроводжується актами насилля, якщо інше не передбачено Договором страхування та (або) законодавством України.

Необережні дії – дії, які винна особа вчинила ненавмисно, незалежно від того чи вона могла (повинна була) передбачити можливість заподіяння шкоди, якщо інше не передбачено Договором страхування та (або) законодавством України.

Страховий акт – документ, який підтверджує рішення Страховика щодо визнання Страхового випадку та регламентує розмір та порядок виплати Страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором. Страховий акт, якщо інше не передбачено Договором страхування, повинен бути оформлений у строки, що передбачені цими Правилами або Договором страхування, та підписаний Страховиком.

Брутто-тариф – тариф, що зазначається в Договорі страхування та складається з нетто-тарифу та навантаження.

Нетто-тариф – частина страхового тарифу, призначена для забезпечення поточних виплат страхового відшкодування за договором страхування.

Навантаження – частина страхового тарифу у відсотках призначена для покриття витрат на ведення справи.

2.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Ці Правила розроблені відповідно до Закону України «Про страхування» та інших нормативно-правових актів України. Відповідно до цих Правил і законодавства України ПрАТ «Страхова компанія «Уніка» (надалі – Страховик) укладає договори добровільного страхування майна (надалі – Договір страхування) з юридичними та дієздатними фізичними особами (надалі – Страхувальниками).

2.2. Договір страхування укладається відповідно до Правил страхування та законодавства України.

2.3. Ці Правила встановлюють загальні умови і порядок укладення Договорів страхування. Конкретні умови страхування визначаються при укладенні Договорів страхування.

2.4. За згодою сторін у Договорі страхування можуть бути зазначені також інші умови, що не суперечать цим Правилам та законодавству України.

2.5. Страховик має право на основі цих Правил розробляти форми страхових полісів/Договорів страхування, страхові програми та (або) страхові продукти, що орієнтовані на окремого Страхувальника або сегмент Страхувальників та відображають умови страхування, а саме: предмети страхування, перелік страхових випадків, строк дії Договору страхування, порядок розрахунку суми страхового відшкодування, інші умови, що не суперечать законодавству України та цим Правилам.

2.6. Страховик має право надавати маркетингові назви страховим програмам та (або) страховим продуктам, а також окремим групам однорідних Договорів страхування, що укладаються на підставі цих Правил, якщо це не

суперечить законодавству України.

2.7. При укладенні Договору страхування згідно з цими Правилами Страхувальник може призначати юридичних або фізичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування. Страхувальник має право змінювати Вигодонабувача у Договорі страхування до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

3.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать законодавству, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном.

3.2. Якщо Договором страхування не передбачено інше, застрахованим може бути майно, що безпосередньо належить Страхувальнику, придбане Страхувальником у кредит, отримане ним за договором оренди, лізингу або що є майновим забезпеченням застави, майно, що є власністю третьої особи, якщо воно було передане Страхувальнику для обробки, використання, зберігання, продажу.

3.3. За рішенням Страхувальника, застрахованим може бути як все майно, так і його частина.

3.4. На підставі цих Правил за Договором страхування може бути застраховано нерухоме та (або) рухоме майно, а саме майно, що відноситься до груп майна, що зазначені у цих Правилах (надалі – Застраховане майно). У Договорі страхування мають бути вказані дані, що дозволяють визначити (ідентифікувати) Застраховане майно. Якщо кожна окрема одиниця Застрахованого майна не вказується у Договорі страхування (або Додатках до нього), а вказуються тільки групи майна, що виділяються за класифікаційними ознаками, під Застрахованим майном розуміють усі предмети, що розташовані на території страхування, що є частиною таких груп у відповідності до вказаних у Договорі страхування класифікаційних ознак.

3.5. Застрахованим може бути таке майно (групи майна):

3.5.1. **нерухоме майно**, а саме:

3.5.1.1. **цілісний майновий комплекс;**

3.5.1.2. **будівля та (або) споруда та (або) приміщення без внутрішнього оздоблення (ремонт);**

3.5.1.3. **будівля та (або) споруда та (або) приміщення з внутрішнім оздобленням (ремонт);**

3.5.1.4. **внутрішнє оздоблення (ремонт);**

3.5.1.5. **інженерно-комунікаційні мережі та системи (комунікації);**

3.5.1.6. **земельна ділянка;**

3.5.1.7. **інше нерухоме майно**, зазначене в Договорі страхування.

3.5.2. **рухоме майно**, а саме:

3.5.2.1. **виробничі машини та обладнання;**

3.5.2.2. **торгівельне обладнання;**

3.5.2.3. **офісне обладнання;**

3.5.2.4. **товарні та матеріальні запаси (ТМЦ);**

3.5.2.5. **скло;**

3.5.2.6. **інше рухоме майно**, зазначене в Договорі страхування.

3.6. Якщо інше не передбачено Договором страхування, не є застрахованими такі групи майна:

3.6.1. об'єкти інтелектуальної власності, майнові права, нематеріальні активи;

3.6.2. майно, устаткування, розташоване на зовнішніх стінах та (або) даху будівель та (або) споруд (наприклад, вивіски, реклама, навіси, ставні, антени і т. ін.);

3.6.3. моделі, макети, наочні посібники, виставкові примірники/екземпляри, зразки будь-якої продукції у вигляді виробів, пристосувань, машин, механізмів, технологічного устаткування, установок, транспортних засобів, будівель, дослідні зразки (прототипи) і т. ін.;

3.6.4. грошові кошти, готівка у будь-якій валюті, платіжні картки, засоби платежу у будь-якій формі, акції, облігації та інші цінні папери, акти, свідоцтва про право власності або грошові зобов'язання, акцизні марки і т.п.;

3.6.5. коштовні метали у злитках та коштовне каміння без оправ, вироби з коштовних металів, коштовних та напівкоштовних каменів, ювелірні вироби, прикраси та подібне майно;

3.6.6. твори мистецтва, антикваріат, колекції, колекційні речі, марки, монети, грошові знаки, малюнки, картини, скульптури, старовинні або класичні автомобілі тощо;

3.6.7. хутро та вироби з хутра;

3.6.8. особисте майно, що належить працівникам Страхувальника, тобто предмети, що є власністю працівників Страхувальника (одяг, спеціальна література, автомобілі, велосипеди, сумки, музичні інструменти, інструментарій тощо);

3.6.9. інженерні споруди, в т.ч. залізничні шляхи, дороги, дамби, греблі, резервуари, тунелі, мости, доки, пірси, причали, наземні водойми, підземні водойми, канали, трубопроводи;

3.6.10. стоки, дренажні труби, траншеї, тротуари, внутрішні двори та інші вимощені поверхні;

3.6.11. майно під час переміщення територією страхування або за її межі, навантаження, розвантаження та (або) перевезення наземним, залізничним, повітряним та водним транспортом;

3.6.12. продукція, виробництво якої не завершено, якщо збиток спричинено виробничими або переробними операціями, які призвели до пошкодження такого майна в процесі переробки, обробки, виробництва, пусконаладжувальних робіт, комплексного випробування під навантаженням або в межах інших технологічних процесів;

3.6.13. сцени, навіси, тенти, надувні конструкції (їхній вміст) та інші тимчасові споруди;

3.6.14. рухоме майно на виставках, презентаціях, експозиціях, ярмарках, аукціонах і т.ін., що переміщується у зазначені місця з постійного місця розміщення, зберігання, використання;

3.6.15. будь-яке майно на ринках та базарах, малі архітектурні форми (кіоски, лотки тощо), фундаментні споруди, призначені для проведення вуличної торгової або комерційної діяльності та майно в них;

3.6.16. транспортні засоби, що допущені до використання на дорогах загального користування, залізничні локомотиви, рухомий склад, самохідні машини, водний, повітряний та космічний транспорт;

3.6.17. плани, документи, креслення, схеми, рукописи, фотознімки, технічні носії інформації;

3.6.18. рослини, сільськогосподарські культури, дерева, пасовища, тварини, птахи, риби та інші живі істоти;

3.6.19. майно у шахтах, під землею, свердловини, бурове устаткування, корисні копалини, наприклад, нафта, газ або природні родовища, майно за береговою лінією ріки, озера, моря, океану (офшорні ризики);

3.6.20. будь-яке майно на території атомних станцій;

3.6.21. атомні реактори, будівлі, в яких знаходяться реактори, а також будь-яке обладнання та машини у них;

3.6.22. будь-яке майно на території, що використовується або використовувалась для виробництва ядерної енергії або виробництва, використання, передачі або зберігання ядерних матеріалів;

3.6.23. лінії електропередач, підтримуючі їх споруди та (або) комунікації в радіусі більше трьохста метрів від території страхування та (або) цілісного майнового комплексу;

3.6.24. незавершене будівництво, будівлі, споруди, що є об'єктом будівельно-монтажних робіт, будівлі, споруди, що не експлуатуються та майно, що знаходиться в них;

3.6.25. майно на складах-холодильниках та (або) майно, яке потребує спеціального температурного режиму зберігання, що пошкоджене або втрачене внаслідок виходу з ладу (незалежно від причини цього) холодильного обладнання або обладнання, що підтримує відповідний температурний режим зберігання;

3.6.26. ТМЦ з простроченим строком придатності або строком реалізації;

3.6.27. ТМЦ, щодо яких Страхувальник не веде деталізований аналітичний облік вказаного майна;

3.6.28. будівлі та (або) споруди в аварійному або зношеному стані внаслідок тривалої експлуатації або старості, а також майно, що знаходиться в них, несправне і непридатне до експлуатації майно;

3.6.29. рухоме майно, що зберігається на відкритих майданчиках.

3.7. Майно, зазначене в п. 3.6. цих Правил, вважається застрахованим, якщо на це прямо вказано в Договорі страхування з відображенням у ньому відповідних особливих умов страхування таких груп майна, якщо такі особливості не передбачені цими Правилами, та якщо інше не передбачено Договором страхування.

3.8. Якщо інше не передбачено Договором страхування, згідно з умовами цих Правил страхуванню не підлягає та не є застрахованим таке майно:

3.8.1. вилучене з цивільного обігу або обмежене в обігу згідно з чинним законодавством України;

3.8.2. яке знаходиться в зоні, яка офіційно визнана (або має статус) компетентними органами зоною можливого стихійного лиха, надзвичайного стану, якщо таке оголошення було зроблено до укладення Договору страхування.

3.9. Якщо це передбачено Договором страхування, також можуть бути застраховані додаткові витрати Страхувальника, зокрема:

3.9.1. витрати, що пов'язані з гасінням пожежі та іншими заходами з ліквідації наслідків страхового випадку, спрямовані на зменшення наслідків страхового випадку;

3.9.2. витрати з розчищення території, витрати на злам та розбір руїн, вивезення сміття, утилізацію залишків майна, охорону території та інші подібні витрати, що пов'язані з наслідками страхового випадку;

3.9.3. витрати на переїзд та оренду майна внаслідок настання страхового випадку;

3.9.4. витрати на відновлення документів, що знищені або втрачені внаслідок настання страхового випадку, передбаченого Договором страхування;

3.9.5. витрати на заміну замків, систем безпеки внаслідок страхового випадку.

3.10. Договором страхування може бути передбачено відшкодування інших витрат Страхувальника, яких він зазнав внаслідок страхового випадку, передбаченого Договором страхування.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

4.1. Відповідно до цих Правил страховим випадком є факт понесення збитків Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок пошкодження, знищення (загибелі) або втрати Застрахованого майна чи його частини в результаті настання подій (страхових ризиків), передбачених п. 4.2. Правил.

4.2. Майно може бути застраховане як від усіх так і від окремих з наведених нижче страхових ризиків (груп страхових ризиків):

4.2.1. Вогневих ризиків:

4.2.1.1. **Пожежі, в т.ч. підпалу.** Під «пожежею», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти процес неконтрольованого горіння, що виникло через об'єктивні причини поза місцями, що спеціально призначені для його розведення та підтримання, або якщо горіння розповсюдилося за межі таких місць, та яке може розповсюджуватися спонтанно та довільно.

При настанні страхового випадку, Страховик також відшкодовує, якщо інше не передбачено Договором страхування, збитки, що виникли внаслідок впливу на Застраховане майно продуктів горіння, гарячих газів, високої температури і заходів з пожежогасіння, застосованих з метою гасіння або запобігання подальшого поширення вогню.

4.2.1.2. **Вибуху.** Під «вибухом», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти раптове та стрімке виділення великої кількості енергії за короткий період часу, засноване на прагненні газів чи парів до розширення.

Страхування на випадок вибуху, якщо інше не передбачено Договором страхування, передбачає страхування від втрати або пошкодження Застрахованого майна в результаті вибуху газу, що використовується для побутових та промислових цілей, вибуху парових котлів, газосховищ, газопроводів, газових апаратів та іншого подібного устаткування.

Якщо інше не передбачено Договором страхування, збитки внаслідок втрати або пошкодження Застрахованого майна підлягають відшкодуванню також у випадку, якщо джерело вибуху знаходилось за межами території та місця страхування, що зазначені у Договорі страхування, але з об'єктивних причин наслідки вибуху розповсюдились на територію та місце страхування.

Якщо це передбачено Договором страхування, може бути застрахований ризик «гідравлічний удар». Під «гідравлічним ударом», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти вибух, удар, розрив ємностей, резервуарів внаслідок тиску рідини, підвищення або зниження гідромеханічного тиску в напірному трубопроводі, викликане зміною в часі і в будь-якій ділянці трубопроводу швидкості руху рідини (наприклад, через відкривання або закривання засувки).

Якщо це передбачено Договором страхування, може бути застрахований ризик «імплозії (внутрішній вибух)». Під «імплозією (внутрішнім вибухом)», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти вибух, що направлений всередину ємності, а не назовні, в результаті зменшення тиску всередині ємності.

4.2.1.3. **Удару блискавки.** Під «ударом блискавки», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти пряме влучення розряду атмосферної електрики в Застраховане майно. Під збитком, завданім ударом

блискавки, розуміють збиток, завданий Застрахованому майну в результаті безпосереднього термічного впливу (спалення) та механічної дії (вм'ятини тощо) на нього блискавки.

Не є страховим випадком та не підлягає відшкодуванню Страховиком збиток, що завданий електричним та електронним приладам, будь-якому іншому обладнанню **непрямою дією блискавки**, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Під **непрямою дією блискавки**, якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти опосередковану дію атмосферної електрики на застраховане електричне та електронне обладнання, машини та пристрої, що вийшли з ладу, поплавилися під впливом сили індукції електроенергії, що викликана атмосферним розрядом, факт якого підтверджено найближчими до території страхування органами метеорології.

4.2.2. **Стихійних явищ:**

4.2.2.1. **Зливи.** Під «зливою», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти випадіння опадів у кількості 30 мм та більше за період не більше 1 години.

4.2.2.2. **Сильного дощу.** Під «сильним дощем», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти рідкі та змішані опади (дощ, зливовий дощ, мокрий сніг, дощ зі снігом) у кількості не менше 50 мм за період не більше 12 годин або безперервний дощ (з перервами не більше однієї години) протягом декількох діб, при якому за період до 2 (двох) діб випадає не менше 120 мм опадів.

4.2.2.3. **Сильного снігопаду.** Під «сильним снігопадом», якщо інше не передбачено Договором страхування, розуміють випадіння опадів снігу за 12 годин у кількості 20 мм і більше.

4.2.2.4. **Налипання снігу, обмерзання.** Під «налипанням снігу, обмерзанням», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти утворення тонкого шару льоду внаслідок намерзання переохолоджених капель дощу або туману, або налипання шару мокрого та (або) замерзлого снігу на відкритих елементах Застрахованого майна, що призводить до його втрати або пошкодження (механічної деформації або знищення) під вагою льоду або мокрого та (або) замерзлого снігу, якщо це сталося під час снігопаду, дощу або туману або не пізніше, ніж через 24 години (якщо інший період не передбачено умовами Договору страхування) з моменту закінчення снігопаду, дощу, туману.

4.2.2.5. **Тиску снігового покриву.** Під «тиском снігового покриву», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти пошкодження або руйнування будівель, споруд під вагою снігу у випадках, якщо тиск снігу перевищив навантаження, що були розраховані і закладені при проектуванні конкретного об'єкту.

Якщо інше не передбачено Договором страхування, Страховик відшкодовує збиток внаслідок тиску снігового покриву, якщо він стався протягом 36 годин (якщо інший період не передбачено умовами Договору страхування) з моменту закінчення випадіння снігу внаслідок сильного снігопаду у визначенні цих Правил або, якщо передбачено інше, у визначенні Договору страхування.

4.2.2.6. **Сходу лавини.** Під «сходом лавини», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти схід величезної маси снігу, що зривається із гірського схилу і рухається донизу з великою швидкістю. Разом із збитками внаслідок механічної дії мас снігу та льоду, відшкодовуються збитки внаслідок тиску повітря, що супроводжує сніжну лавину.

4.2.2.7. **Шторму, урагану, бурі, смерчу, шквалу.** Під «штормом, ураганом, бурею, смерчем, шквалом», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти викликаний погодними умовами рух повітряних мас із швидкістю

вітру 17,2 - 25 м/с і більше, що призвів до втрати або пошкодження Застрахованого майна безпосередньо внаслідок механічної дії швидкісного напору вітру в результаті шторму, урагану, бурі, смерчу, шквалу; або зіткнення з будь-якими матеріалами, предметами, уламками, що підхоплені та переносяться та (або) рухаються та (або) впали під впливом швидкісного напору вітру, виключаючи будь-які збитки внаслідок опосередкованого впливу таких явищ.

Договором страхування може бути передбачено страхування ризиків **«Шторму, урагану, бурі, смерчу, шквалу – опосередкований вплив»**. Під «штормом, ураганом, бурею, смерчем, шквалом – опосередкований вплив», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти опосередкований вплив шторму, урагану, бурі, смерчу, шквалу, що призвів до втрати або пошкодження Застрахованого майна внаслідок граду, блискавки, вихрів, що є наслідками шторму, урагану, бурі, смерчу, шквалу; або затоплення водою внаслідок штормової хвилі, повені, виключаючи втрату або пошкодження Застрахованого майна внаслідок пошкодження або порушення дамби, греблі в результаті дії шторму, урагану, бурі, смерчу, шквалу.

4.2.2.8. **Тайфуну**. Під «тайфуном», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти тип циклону або погодної системи низького тиску, що виникає над теплою морською поверхнею та супроводжується потужними грозами, випадінням зливових опадів і вітрами штормової сили.

4.2.2.9. **Граду**. Під «градом», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти опади у вигляді щільних льодових частинок, які випадають переважно в теплі пори року з потужних купчасто-дощових хмар, найчастіше під час грози або разом зі зливою.

4.2.2.10. **Землетрусу**. Під «землетрусом», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти підземні поштовхи та коливання земної поверхні більшої або меншої сили, що виникають внаслідок раптових зсувів і розривів в земній корі та верхній частині мантії Землі, які передаються на значні відстані у вигляді пружних коливань.

Збитки від землетрусу підлягають відшкодуванню тільки за умови, що при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будівель та споруд або будівель та споруд, в яких знаходилось Застраховане майно, належним чином враховані сейсмічні та геологічні умови місцевості, в якій розташовані такі будівлі та споруди, що підтверджується відповідною проектною та будівельною документацією, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Договором страхування може бути передбачено страхування на випадок опосередкованого впливу землетрусу. Під ризиком **«землетрус – опосередкований вплив»** слід розуміти будь-які інші події, крім тих, що є наслідком безпосереднього впливу землетрусу, руху земної кори, якщо інше не передбачено Договором страхування.

4.2.2.11. **Повені, паводку, водопілля**. Під «повінню, паводком, водопіллям», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти таку фазу водного режиму річки, яка характеризується найбільшою водністю і значним відносно тривалим підняттям рівня води (перевищенням критичного значення рівня води стоячого або проточного водоймища) внаслідок весняного танення снігу (весняна повінь) або надзвичайних атмосферних опадів, в тому числі яка може спричинити прориви гребель (дамб, шлюзів тощо) з утворенням проривного паводку та зворотної води, що викликана цими явищами, за винятком будь-яких збитків, що сталися внаслідок опосередкованого впливу таких явищ.

Договором страхування може бути передбачено страхування **«Повені, паводку, водопілля – опосередкований вплив»**. Під «повінню, паводком, водопілля – опосередкований вплив», якщо інше не передбачено Договором

страхування, слід розуміти будь-які інші події, крім тих, що є наслідком безпосереднього впливу повені, паводку, водопілля.

4.2.2.12. **Селевого потоку.** Під «селевим потоком», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти масовий рух ґрунтів, води та інших компонентів, що прийшли у рух в результаті природного впливу води.

4.2.2.13. **Обвалу скельної породи, каменепад.** Під «обвалом скельної породи, каменепадом», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти обумовлене природними силами відокремлення та падіння породних мас на місцевості.

4.2.2.14. **Обвалу.** Під «обвалом», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти відрив та падіння значної кількості ґрунту (гірських порід, піску та ін.), яке трапляється на крутих та уривчастих схилах.

4.2.2.15. **Зсуву.** Під «зсувом», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти повільний спадний рух значної кількості ґрунту (гірських порід, піску, та ін.) вниз по схилу, обумовлений силою тяжіння.

4.2.2.16. **Просідання ґрунту.** Під «просіданням ґрунту», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти природне просідання ґрунту над природними порожнинами (впадинами, тріщинами у породі).

4.2.2.17. Інших стихійних лих, передбачених Договором страхування.

4.2.3. Страховик має право надавати страховий захист на випадок подій (страхових ризиків), передбачених підпунктами 4.2.1. - 4.2.2. Правил, за наявності ліцензії на здійснення добровільного страхування майна від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.

4.2.4. **Падіння на Застраховане майно метеоритів.**

4.2.5. **Інших ризиків** відповідно до міжнародних систем страхування, які вимагають застосування уніфікованих умов страхування, з урахуванням вимог, передбачених чинним законодавством України.

4.2.6. Невід'ємною частиною визначень ризиків, що зазначені у п.п.4.2.1. – 4.2.4., є відповідні виключення до таких ризиків, що зазначені у п.п. 5.7. – 5.15. Правил.

4.2.7. Особливості страхування окремих груп (видів) майна та страхових ризиків визначають Особливі умови добровільного страхування майна за «першим ризиком» (Додаток 1).

4.3. Якщо інше не передбачено умовами цих Правил або Договору страхування, усі окремі збитки Страхувальника, що зумовлені або причиною настання яких є одна й та сама причина та (або) подія, вважаються одним страховим випадком (**Умова про визначення одного страхового випадку**). При цьому тривалість події, що може бути визнана одним страховим випадком, обмежується (якщо інший період не передбачено визначенням ризиків у Правилах або Договорі страхування, Особливими умовами страхування до цих Правил або умовами Договору страхування):

4.3.1. 72 послідовними годинами – для ризиків «стихійні явища», «протиправні дії третіх осіб»;

4.3.2. 72 послідовними годинами – щодо будь-яких збитків внаслідок дії двох або більше ризиків, що зазначені у п.4.3.1. цих Правил;

4.3.3. 168 послідовними годинами – для інших ризиків.

Будь-який випадок, подія тривалістю, що перевищує зазначений вище період, поділяється Страховиком на два чи більше страхових випадки з урахуванням таких вимог:

- період першого страхового випадку починається у день і час початку першого страхового випадку, що стався протягом строку дії Договору страхування;
- жодний з періодів страхового випадку не накладається на інший та такі

періоди не перетинаються між собою у часі, та жодний з періодів не починається раніше дати та часу настання першого зареєстрованого індивідуального страхового випадку, що стався протягом строку дії Договору страхування.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Загальні виключення. Якщо Договором страхування не передбачено інше, до страхових випадків не відносяться і Страховик не виплачує страхове відшкодування, якщо збитки майновим інтересам Страхувальника (Вигодонабувача) спричинені внаслідок:

5.1.1. війни, вторгнення, ворожих дій та (або) будь-яких інших воєнних дій (незалежно від того, була оголошена війна чи ні), дії засобів ведення війни (в т.ч. мін, торпед, бомб, снарядів тощо), а також маневрів, навчань або інших військових заходів;

5.1.2. введення надзвичайного або особливого стану, громадянської війни, заколоту, революції, повстання, бунту, захоплення влади, дій озброєних повстанців, а також дій влади, що направлені на їх придушення, націоналізації, конфіскації, реквізиції, арешту та будь-якого іншого примусового вилучення, знищення або пошкодження майна за розпорядженням існуючого юридично або фактично органу військової або цивільної влади або невизнаних та (або) самопроголошених державних утворень, захоплення адміністративних будівель та (або) Застрахованого майна; дій групи зловмисників або осіб, які діють за дорученням політичних організацій чи взаємодіють з ними;

5.1.3. протизаконних дій або бездіяльності державних органів та органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, в тому числі внаслідок видання протизаконних документів і розпоряджень;

5.1.4. страйку, локауту, масових заворушень;

5.1.5. будь-яких терористичних актів, диверсії, заходів щодо їх придушення, попередження та інших антитерористичних дій;

5.1.6. будь-якої анексії або окупації території, на якій знаходиться територія (місце) страхування, іншою державою із застосуванням сили;

5.1.7. закидання іноземною державою або від її імені збройних банд, груп, найманців або регулярних сил, які застосовують зброю проти іншої держави, або за значної участі та підтримки іноземної держави в таких діях;

5.1.8. розбою, грабежів та мародерства, навмисного знищення або пошкодження Застрахованого майна, що прямо або опосередковано впливають з подій, зазначених у п.5.1.1.-5.1.7.;

5.1.9. іонізуючої радіації, ядерної реакції, дії ядерного випромінювання, радіоактивного забруднення від будь-якого ядерного пального або будь-яких відходів спалення ядерного пального та інших наслідків, пов'язаних з розщепленням радіоактивних елементів; радіоактивних, токсичних, вибухонебезпечних або інших небезпечних властивостей будь-якого ядерного блоку або компоненту такого блоку;

5.1.10. хімічного, біологічного забруднення (в тому числі витрати на розчищення території та Застрахованого майна від такого забруднення);

5.1.11. ризиків інформаційних технологій, тобто руйнування, пошкодження, знищення або спотворення інформації, кодів, програм або програмного забезпечення з будь-якої причини (в т.ч. внаслідок вірусів, атак), а також будь-яких збоїв у роботі комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення або вбудованих мікросхем; хибного або несанкціонованого програмування,

перфорування, введення даних; втрати інформації, даних або носіїв, знищення інформації через дію магнітного поля;

5.1.12. умисних дій Страхувальника, його працівників, членів родини, довірених осіб, осіб, які користуються Застрахованим майном на правах оренди (найму, лізингу та подібне);

5.1.13. дефектів, пошкоджень або недоліків, що існували до моменту початку дії Договору страхування і про які Страхувальник або його представники знали або повинні були знати, незалежно від того, чи знав про такі дефекти і недоліки Страховик;

5.1.14. дії шкідників та тварин (в тому числі птахів, гризунів, комах, паразитів тощо), цвілі, плісняви, грибка, спор або мікроорганізмів;

5.1.15. постійно діючих факторів експлуатації, реакцій, що проходять внаслідок природних якостей Застрахованого майна, поступового впливу будь-яких умов, в т.ч.:

5.1.15.1. зносу Застрахованого майна, поступової втрати ним своїх природних якостей та корисних властивостей або погіршенням якостей через тривале використання або припинення використання;

5.1.15.2. конденсату, відпрівання, просочування; корозії, окислювання, іржавіння, ерозії, бродіння, гниття, псування, розкладання, сухості, пересихання, шумування, втрати ваги, усихання, усадки, випаровування, витоку;

5.1.15.3. повільного виділення тепла при бродінні, гнитті; самозапалення або інших екзотермічних реакцій;

5.1.15.4. постійного впливу смогу, диму, пари, рідин, газів або пилу;

5.1.15.5. коливання температури або вологості повітря, постійного або звичайного впливу погодних умов, які повинні братися до уваги внаслідок сезонних або місцевих умов;

5.1.15.6. зміни смаку, кольору, запаху, структури, полірування, якості обробки або інших дефектів;

5.1.16. обдурювання або введення в оману, включаючи шахрайство, шантаж, вимагання;

5.1.17. нез'ясованої втрати, таємничого зникнення, причини, час, обставини або місце якого невідомі, нестач, встановлених під час інвентаризації, крадіжки без злому;

5.1.18. збитки від крадіжки та розкрадання майна під час та безпосередньо після настання страхових випадків, передбачених Договором страхування;

5.1.19. пошкодження, знищення, руйнування будівель або приміщень у будівлях, які побудовані з порушенням будівельних норм та правил, або будівлям, що перебувають у поганому технічному стані та (або) потребують капітального ремонту, а також майну, що перебуває в таких будівлях або приміщеннях, у тій мірі, в якій це вплинуло на факт настання випадку та розмір збитку;

5.1.20. обвалу будівель або їх частин, якщо обвал не викликаний страховим випадком;

5.1.21. використання пошкодженого майна в роботі після настання страхового випадку без належного ремонту або якщо ремонт такого майна проводився без згоди Страховика;

5.1.22. використання Застрахованого майна не за призначенням;

5.1.23. втрати товарного вигляду, функціональності, можливості використання та будь-які витрати, пов'язані з ремонтом, заміною деталей;

5.2. До страхових випадків, якщо Договором страхування не передбачено інше, не відносяться та страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника пов'язані з подією, що:

5.2.1. не обумовлена, як страховий випадок у Договорі страхування;

5.2.2. мала місце до початку дії Договору страхування або після його закінчення;

5.2.3. відбулася поза вказаною в Договорі страхування територією або місцем страхування;

5.2.4. причини, час, обставини або місце якої невідомі, та (або) які не можуть бути підтверджені документально.

5.3. Не підлягають відшкодуванню:

5.3.1. штрафи, пені та інші стягнення;

5.3.2. витрати з відшкодування моральної шкоди, упущеної вигоди, збитки в результаті перерви у виробничій або комерційній діяльності Страхувальника;

5.3.3. шкода, завдана навколишньому природному середовищу;

5.3.4. шкода, завдана життю, здоров'ю або майну третіх осіб.

5.4. Страховиком не відшкодовуються, якщо Договором страхування не передбачено інше:

5.4.1. витрати з усунення функціональних дефектів, за умови, що ці дефекти не пов'язані із збитком від втрати або пошкодження Застрахованого майна внаслідок страхового випадку;

5.4.2. витрати на технічне обслуговування Застрахованого майна та частин, що були замінені в рамках технічного обслуговування;

5.4.3. збитки, що завдані будівлям (спорудам), що знаходяться у процесі будівництва та (або) монтажу, не введені в експлуатацію або не експлуатуються та майну, що знаходиться у таких будівлях (спорудах).

5.5. Спеціальні виключення та обмеження страхування.

5.5.1. При страхуванні окремих видів (груп) майна та ризиків спеціальні виключення також передбачені в особливих умовах страхування у Додатках 1 – 11 до цих Правил.

5.5.2. Якщо інше не передбачено Договором страхування, також не визнаються страховим випадком та не підлягають відшкодуванню шкода/збитки внаслідок пошкодження, знищення або втрати Застрахованого майна в результаті:

5.5.2.1. дії корисного (робочого) вогню або тепла, необхідного для процесу обробки або з іншою метою (наприклад, сушіння, гарячої обробки або плавлення металів, тощо).

5.5.2.2. проведення будівельно-монтажних робіт, реконструкції, пусконаладжувальних робіт, комплексного випробування, технічного обслуговування, ремонтних робіт, тестування, використання та встановлення обладнання та устаткування при будівництві та монтажних роботах;

5.5.2.3. проведення гарячих робіт (робіт, що включають, але не обмежуються операціями точіння, різання або зварювання, використання паяльних ламп, використання гарячого бітуму або інші операції щодо використання корисного вогню або вироблення тепла);

5.5.2.4. помилок у проектуванні, плані, специфікації, недоліків та помилок будівництва, монтажу, неякісного виконання робіт, дефектів виробництва або дефектів (недоліків) матеріалів;

5.5.2.5. пошкодження Застрахованого майна, яке перебуває у процесі виробництва, у результаті такого процесу, а також у процесі переміщення по території страхування або за її межі, навантаження, розвантаження, перевезення Застрахованого майна, якщо страхування таких ризиків прямо не передбачено Договором страхування;

5.5.2.6. обвалу, зсуву та просідання ґрунту внаслідок промерзання та відтавання ґрунту, річкової та прибережної ерозії ґрунтів, пересихання або дренажування (осушення) ґрунту;

5.5.2.7. дії ґрунтових вод, затоплення ґрунтовими водами, якщо Договором страхування не передбачено страхування цього ризику (при цьому під «затопленням ґрунтовими водами», якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти знищення або пошкодження Застрахованого майна водою першого від поверхні землі водоносного горизонту, розташованого на першому водоупорному шарі);

5.5.2.8. обвалу, зсуву, просідання та іншого руху ґрунту внаслідок будь-якої діяльності людини щодо переміщення ґрунту (в тому числі виймання ґрунту, прокладки підземних комунікацій, проведення підривних робіт, розробки та видобутку корисних копалин, динамічних впливів на ґрунт, вібрацій);

5.5.2.9. просідання та іншого руху ґрунту для нових будівель та споруд (новими визнаються будівлі та споруди, які були здані в експлуатацію після будівництва менше ніж за два роки до виявлення збитків внаслідок просідання та іншого руху ґрунту);

5.5.2.10. осідання, розтріскування, стиску, розширення або здуття покриття доріг та тротуарів, фундаментів, стін, несучих конструкцій або перекриттів будівель та споруд;

5.5.2.11. пошкодження водою, брудом або іншими рідинами рухомого Застрахованого майна внаслідок дії застрахованих ризиків, якщо воно зберігається в приміщеннях на відстані менше 15 сантиметрів від поверхні підлоги;

5.5.2.12. механічної та будь-якої іншої внутрішньої поломки (застосовується щодо машин та обладнання, що є Застрахованим майном, та (або) Застрахованого майна, що потребує певного температурного режиму та псується внаслідок виходу з ладу таких машин та обладнання);

5.5.2.13. «фізичного» вибуху (під «фізичним» вибухом, якщо інше не передбачено Договором страхування, слід розуміти розрив котлів (турбін, резервуарів, тощо) внаслідок дії відцентрової сили, тиску рідини або дефекту матеріалу ємності), при цьому якщо Договором страхування передбачено страхування ризику «Вибух» за п.4.2.1.2. цих Правил, то збитки в результаті втрати або пошкодження Застрахованого майна (крім власне котлів, турбін, резервуарів і т.ін.) внаслідок «фізичного» вибуху підлягають відшкодуванню;

5.5.2.14. непрямої дії блискавки, впливу електроструму у формі короткого замикання, різкого підвищення сили струму або напруги в електромережі, впливу індукованих струмів та інших аналогічних причин, що викликали несправності, вихід з ладу застрахованих електричних або електронних пристроїв, приборів, проводки тощо, якщо страхування таких ризиків не передбачено умовами Договору страхування за винятком випадків, коли вони спричинили виникнення та подальше розповсюдження пожежі або вибуху, але вартість такого майна, що викликало страховий випадок та неполадки не відшкодовується;

5.5.2.15. електричного іскріння, плавлення внаслідок несправностей у застрахованих електричних пристроях, приборах, проводці та подібному устаткуванні, за винятком випадків, коли такі явища спричинили виникнення та подальше розповсюдження пожежі або вибуху на інше Застраховане майно, але вартість такого майна, що стало причиною іскріння та поплавилось, не відшкодовується;

5.5.2.16. проникнення у застраховане приміщення/будівлю або приміщення, де знаходиться Застраховане майно, рідин (в т.ч. дощу, снігу, граду або бруду) через незачинені вікна, двері, покрівлю, отвори, що зроблені навмисно або виникли внаслідок старості, ветхості, неналежної експлуатації або будівельних/виробничих дефектів, якщо тільки вони не утворились внаслідок застрахованих за Договором страхування ризиків;

5.5.2.17. прориву та (або) витоку розплавлених матеріалів або розплавів та (або) їхнього застигання;

5.5.2.18. поломки, неправильної експлуатації або тимчасового припинення використання повітряних кондиціонерів, систем охолодження та обігріву майна, а також систем, що підтримують мікроклімат;

5.5.2.19. негерметичності з'єднань труб, незадовільного стану зварних та різьбових з'єднань трубопроводів системи водопостачання та (або) системи опалення;

5.5.2.20. бою скла (вітрин, вітражів, скляних стін, віконного і дверного скла, віконних та дверних рам), якщо Договором страхування не передбачено страхування цього ризику;

5.5.2.21. пошкодження або знищення предметів, закріплених на зовнішній стороні застрахованої будівлі (антени, світлові рекламні установки, плакатні щити, навіси та ін.);

5.5.2.22. необережних (ненавмисних) дій третіх осіб, працівників, членів родини, довірених осіб Страхувальника, осіб, які користуються Застрахованим майном на правах оренди (найму, лізингу та подібне);

5.5.2.23. недостатності, нестабільності, відключення або припинення опалення, енерго-, водо-, газопостачання або постачання будь-яких інших послуг.

5.5.3. Якщо Договором страхування передбачено **страхування земельної ділянки**, то Страховиком також не відшкодовуються витрати на розчищення земельної ділянки від забруднення, на завезення та підсіпку родючого шару ґрунту, підсаження рослин, а також втрата, знищення або пошкодження земельної ділянки внаслідок:

5.5.3.1. будь-якого забруднення;

5.5.3.2. господарської та іншої діяльності, що зумовлює забруднення ділянки і ґрунтів понад встановлені гранично допустимі концентрації небезпечних речовин;

5.5.3.3. безгосподарського використання земельної ділянки, що спричинило її виведення з сільськогосподарського обороту, змивання гумусного шару, порушення структури ґрунту;

5.5.3.4. зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок власниками земельних ділянок та землекористувачами без спеціального дозволу органів, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель;

5.5.3.5. використання земельної ділянки не за цільовим призначенням;

5.5.3.6. неусунення допущених порушень законодавства (забруднення земель радіоактивними і хімічними речовинами, відходами, стічними водами, забруднення земель бактеріально-паразитичними і карантинно-шкідливими організмами, засмічення земель забороненими рослинами, пошкодження і знищення родючого шару ґрунту, об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, порушення встановленого режиму використання земель, що охороняються, а також використання земель способами, які завдають шкоди здоров'ю населення) в терміни, встановлені вказівками спеціально уповноважених органів виконавчої влади з питань земельних ресурсів.

5.5.4. Якщо Застрахованим майном за Договором **страхування є транспортні засоби, сільськогосподарська, будівельна або інша спецтехніка на зберіганні або під час виставок, експозицій**, то у такому випадку, якщо Договором страхування не передбачено інше:

5.5.4.1. страховий захист діє відносно такого майна винятково в момент його знаходження в нерухомому стані, з вимкненим двигуном (якщо наявний), на огороженій території, під цілодобовою охороною, за адресою, визначеною як територія страхування. У разі недотримання зазначених умов, якщо інше не

передбачено Договором страхування, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити його розмір в залежності від того, в якій мірі невиконання зазначених умов вплинуло на факт настання випадку та розмір збитку.

5.5.4.2. страховий захист за Договором страхування не діє відносно такого майна під час його роботи, транспортування (включаючи навантажувально-розвантажувальні операції), ремонту, обслуговування, випробувань, навчальної або пробної їзди;

5.5.4.3. не підлягають відшкодуванню Страховиком збитки внаслідок обвалу, падіння, перевертання Застрахованого майна через помилки, допущені при монтажі, експлуатації або через дефект матеріалів;

5.5.4.4. не підлягають відшкодуванню Страховиком збитки, внаслідок незаконного заволодіння Застрахованим майно, що здійснене за допомогою енергії двигуна, що встановлений на Застрахованому майні.

5.6. Якщо Договором страхування передбачено **страхування зернових запасів та (або) зерносушильного обладнання та (або) приміщень, де зберігаються зернові запаси, підприємств лісопильної та лісообробної промисловості тощо**, то Страховиком також не відшкодовується втрата, знищення або пошкодження Застрахованого майна внаслідок його самозаймання, або нагрівання, вибуху або займання пилу або повітряно-пилової суміші, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

5.7. При страхуванні ризику **Пожежа, в т.ч. підпал** відповідно до п.4.2.1.1. Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, також не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні:

5.7.1. внаслідок обпалювання або пропалювання палаючим вугіллям, що випало з камінів, печей та ін., цигарками або сигарами, паяльною лампою та аналогічними предметами, або обпалювання, викликаного раптовим виходом вогню з місця, спеціально для нього відведеного, крім випадків виникнення пожежі;

5.7.2. внаслідок проведення у застрахованому приміщенні або приміщенні, де знаходиться Застраховане майно, робіт з використанням газового обладнання, робіт у системі енергопостачання;

5.7.3. через виникнення вогню внаслідок тління, підземного вогню, що виникає внаслідок явищ вулканізму.

5.8. При страхуванні ризику **Вибух** відповідно до п.4.2.1.2. Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, також не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні:

5.8.1. дією вибухівки, засобів ведення війни (мін, торпед, бомб, снарядів тощо);

5.8.2. в результаті протиправних дій третіх осіб;

5.8.3. двигунам внутрішнього згорання внаслідок вибухів, що виникають в камері згорання;

5.8.4. вакуумом або розрідженням газу в резервуарі;

5.8.5. котлам, газопроводам та іншому подібному устаткуванню, що працює під тиском, в результаті їх вибуху;

5.8.6. внаслідок використання, збереження, тимчасового розміщення, знаходження в межах місця страхування газового устаткування, легкозаймистих та вибухонебезпечних предметів, матеріалів і речовин, що не є невід'ємною частиною інженерних комунікацій або регламентованого виробничого процесу;

5.8.7. в результаті вибуху, що виконується в рамках дозволеної діяльності Страхувальника або третіх осіб, або вибухів, що є звичайними для виробничого процесу Страхувальника або третьої особи;

5.8.8. в результаті гідравлічного вибуху (удару), тобто розриву ємності (резервуару) внаслідок тиску рідини або дефекту матеріалу;

5.8.9. внаслідок розриву турбін, маховиків або інших подібних агрегатів під дією відцентрової сили;

5.8.10. в результаті зменшення тиску в ємностях (імплізії);

5.8.11. внаслідок дії вихрового сліду від двигуна літального апарату або звукової хвилі, що виникли при переході звукового бар'єру швидкості.

5.9. При страхуванні ризику **Удар блискавки** відповідно до п.4.2.1.3. Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, також не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні електричним та електронним приладам, іншому обладнанню в результаті перепаду напруги, електромагнітної індукції, інших явищ внаслідок опосередкованої дії атмосферної електрики («непряма дія блискавки»), якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.10. При страхуванні ризику **Непряма дія блискавки** відповідно до п.4.2.1.3. Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, Страховик також не відшкодовує збитки, що виникли:

5.10.1. у блискавковідводах, лічильниках, електричних опалювальних приладах, запобіжних елементах, захисних пристроях, датчиках, лампах, світильниках та інших виробках і матеріалах, які належать до категорії швидкозношуваних та підлягають періодичній заміні в результаті регулярного використання;

5.10.2. якщо на Застрахованому майні або у будівлях/приміщеннях, де знаходиться Застраховане майно, не встановлені громо- та блискавковідводи, заземлювачі в технічно справному стані та пристрої, що контролюють зміну напруги, або встановлені та (або) експлуатуються не у відповідності до рекомендацій виробника, відповідних норм та правил.

5.11. При страхуванні ризику **Налипання снігу, обмерзання** відповідно до п.4.2.2.4. Правил та (або) **Тиск снігового покриву** відповідно до п.4.2.2.5. Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, також не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні в результаті:

5.11.1. дії шару снігу/льоду, що був сформований людиною;

5.11.2. танення снігу чи його падіння з інших будівель чи елементів будівель, транспортних засобів.

5.12. При страхуванні ризику **Схід лавини** відповідно до п.4.2.2.6. Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, також не підлягають відшкодуванню збитки, що прямо або опосередковано виникли внаслідок землетрусу.

5.13. При страхуванні ризику **Град** відповідно до п.4.2.2.9. Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, також не підлягають відшкодуванню збитки, заподіяні в результаті дії води, що утворилася внаслідок розтавання частинок граду.

5.14. При страхуванні ризику **Повінь, паводок, водопілля** відповідно до п.п.4.2.2.11. Правил, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, також не підлягають відшкодуванню збитки в результаті:

5.14.1. плісняви, гнилі, грибку, що з'явилися внаслідок вологості;

5.14.2. дії вітрів, що наганяють воду з моря та викликають підвищення рівня води за рахунок затримки в гирлі принесеної рікою води (штормовий приплив);

5.14.3. виходу води з берегів водоймищ, який можна було передбачати виходячи з місцевих умов (рельєфу місцевості, клімату, сезонних коливань води та ін.), характерних для території страхування; вважається, що вихід води з берегів можна було передбачати, якщо така подія відбувалася в середньому частіше, ніж один раз у десять років за останні тридцять років;

5.14.4. виходом води з каналізаційних (внутрішніх і зовнішніх) систем, якщо це не викликано повінню (паводком, водопіллям);

5.14.5. виходом води з каналізаційних (внутрішніх і зовнішніх) систем, що було викликано їх недостатньою пропускною спроможністю, порівняно з проектною пропускною спроможністю;

5.14.6. в результаті технічної аварії, що призвела до руйнування, пошкодження гідроелектричної станції, дамби, греблі.

5.15. При страхуванні таких ризиків, як **Селевий потік** (п.4.2.2.12. Правил), **Обвал скельної породи, каменепад** (п.4.2.2.13. Правил), **Обвал** (п.4.2.2.14.Правил), **Зсув** (п.4.2.2.15. Правил), **Просідання ґрунту** (п.4.2.2.16 Правил) також не підлягають відшкодуванню, якщо Договором страхування не передбачено інше, витрати на відновлення родючого шару ґрунту та страхування не поширюється на збитки, що прямо або опосередковано виникли в результаті землетрусу або повені, паводку, водопілля.

5.16. При укладенні Договору страхування можуть додатково передбачені інші спеціальні виключення із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству та цим Правилам, та вказані у Договорі страхування.

5.17. Окремі виключення або їх окремі частини, що вказані у цих Правилах, можуть бути скасовані та (або) змінені та (або) не застосовуватись у Договорі страхування за згодою Сторін.

6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ. ФРАНШИЗА. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ І ПОРЯДОК ЙОГО СПЛАТИ

6.1. Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до Договору страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

6.2. Страхова сума є максимальною сумою, що може бути виплачена Страхувальнику за усіма страховими випадками, що сталися протягом строку дії Договору страхування із Застрахованим майном, у відношенні до якого вона встановлена.

6.3. Страхова сума може бути встановлена по групі (категорії) Застрахованого майна, по кожній одиниці Застрахованого майна та за Договором страхування у цілому (загальна страхова сума).

6.4. Договором страхування можуть бути встановлені ліміти (субліміти) страхової суми (надалі – ліміти відшкодування) Страховика. Ліміт відшкодування Страховика – грошова сума в межах страхової суми, що встановлює та (або) обмежує суму страхового відшкодування по окремому страховому випадку/страховому ризику, групі страхових ризиків, групі (категорії) Застрахованого майна, одиниці Застрахованого майна, виду додаткових витрат, Особливих умов страхування тощо. Ліміт відшкодування входить до страхової суми.

6.5. Страховик не несе відповідальності і не відшкодовує ту частину збитків, що перевищує страхову суму (відповідний ліміт відшкодування) за Договором страхування.

6.6. За згодою Страхувальника і Страховика ліміт відшкодування Страховика може бути встановлено у відсотках від страхової суми, в абсолютному грошовому або у кількісному значенні (наприклад, у секціях, одиницях, метрах, тощо).

6.7. Після виплати страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування, страхова сума зменшується на суму виплаченого

відшкодування. Страхова сума вважається зменшеною з дати настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, у разі відновлення або заміни втраченого або пошкодженого Застрахованого майна Страхувальник за погодженням із Страховиком має право за додатковий страховий платіж відновити (змінити) страхові суми до необхідного розміру в межах **вартості, що приймається за основу для визначення страхової суми** (надалі – вартість або вартість, що приймається за основу для визначення страхової суми).

6.8. Розмір страхової суми визначається за згодою Страхувальника і Страховика під час укладення Договору страхування та (або) внесення змін до Договору страхування.

6.9. У разі, коли страхова сума становить певну частку вартості застрахованого предмету Договору страхування, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховому випадку збитків, якщо інше не передбачено Договором страхування. Якщо виявиться, що на дату настання страхового випадку страхова сума менше вартості застрахованого предмету Договору страхування, то Страховик відшкодовує Страхувальнику частину збитків, що понесені останнім, пропорційно відношенню страхової суми до вартості на дату настання страхового випадку (**умова про неповне страхування, страхування у частці**), якщо Сторонами не узгоджено у Договорі інше.

6.10. Якщо інше не передбачено Договором страхування та (або) Особливими умовами страхування, при страхуванні із застосуванням лімітів відшкодування Страховика застосовується умова страхування «За першим ризиком». При визначенні суми страхового відшкодування за випадками, щодо яких передбачено страхування із застосування лімітів відшкодування, не враховується відношення страхової суми до вартості на момент страхового випадку.

6.11. У разі потреби Страховик може вимагати документального підтвердження заявленої Страхувальником вартості майна щодо її відповідності вартості, що приймається за основу для визначення страхової суми, або проведення незалежної експертної оцінки вартості майна, заявленого на страхування.

6.12. За взаємною згодою Сторін при укладенні та (або) внесенні змін до Договору страхування розмір страхової суми може визначатись на підставі такої вартості майна (при цьому, якщо в Договорі страхування не зазначено, яка саме вартість береться за основу страхової суми, вважається, що страхування здійснюється на базі дійсної вартості майна):

6.12.1. дійсна вартість майна, а саме:

6.12.1.1. для будівель та споруд (якщо інше не передбачено Договором страхування) – вартість будівництва нового, аналогічного або подібного за призначенням, конструкцією та матеріалами, що використовуються, будинку або споруди в даній місцевості з урахуванням зносу та експлуатаційно-технічного стану Застрахованого майна;

6.12.1.2. для рухомого майна (промислові машини та обладнання) (якщо інше не передбачено Договором страхування) – вартість заміни майна на таке ж нове або аналогічне або подібне йому за призначенням, продуктивністю та іншими технічними характеристиками, включаючи витрати по доставці та монтажу, митні збори та платежі, а також інші обов'язкові платежі (з урахуванням зносу та експлуатаційно-технічного стану Застрахованого майна);

6.12.1.3. для товарних та матеріальних запасів:

6.12.1.3.1. виготовлених Страхувальником (як завершеного, так і незавершеного виробництва), якщо інше не передбачено Договором страхування, – собівартість виробництва, виходячи з сукупних витрат, необхідних для їх

повторного виготовлення, але не вище цін, за якими вони могли б бути продані на дату настання страхового випадку;

6.12.1.3.2. якими Страхувальник торгує, а також для сировини, напівфабрикатів, закуплених Страхувальником, якщо інше не передбачено Договором страхування, – собівартість придбання, виходячи з сукупних витрат, необхідних для повторної їх закупівлі, але не вище цін, за якими вони могли б бути продані на дату настання страхового випадку.

6.12.1.4. при визначенні вартості для страхування товарних та матеріальних запасів вартість може бути обмежена величиною (якщо інше не передбачено Договором страхування):

6.12.1.4.1. середньомісячного залишку (розраховується на підставі статистики (мінімум річної, якщо підприємство не є новим) зберігання шляхом сумування середніх залишків по місяцях та ділення на кількість місяців);

6.12.1.4.2. максимального залишку (вартості максимального завантаження складу, торгового приміщення тощо на підставі статистики зберігання (мінімум річної, якщо підприємство не є новим) або плану;

6.12.1.4.3. фіксованої суми, узгодженої з Страховиком.

6.12.1.5. для внутрішнього оздоблення будівель, споруд, приміщень, якщо інше не передбачено Договором страхування, виходячи з розміру витрат, необхідних для повторного проведення оздоблювальних робіт (включаючи вартість матеріалів), що за обсягом та якістю відповідають оздобленню, що застраховане, з врахуванням зносу та стану Застрахованого майна;

6.12.1.6. для рухомого майна (торгівельне та офісне обладнання та інше рухоме майно), якщо інше не передбачено Договором страхування, – вартість придбання аналогічних за призначенням та якістю нових предметів за вирахуванням зносу;

6.12.1.7. для земельної ділянки, якщо інше не передбачено Договором страхування, – розмір ринкової вартості земельної ділянки для даної місцевості, аналогічній тій, що приймається на страхування, за своїми проектними характеристиками;

6.12.2. **Нова відновлювальна вартість (вартість відтворення/заміщення)**, якщо інше не передбачено Договором страхування, – поточна вартість витрат на створення (придбання) нового об'єкту майна, подібного до об'єкту майна, заявленого на страхування, який може бути йому рівноцінною заміною або є йому ідентичним, в т.ч.:

6.12.2.1. для нерухомого майна (будівлі та споруди), якщо інше не передбачено Договором страхування, – це вартість будівництва нового, аналогічного або подібного за призначенням, конструкцією та матеріалами, що використовуються, будинку або споруди в даній місцевості (без урахування зносу та експлуатаційно-технічного стану Застрахованого майна);

6.12.2.2. для рухомого майна (промислові машини та обладнання), якщо інше не передбачено Договором страхування, – це вартість заміни майна на таке ж нове або аналогічне, подібне йому за призначенням, продуктивністю та іншим технічним характеристикам, включаючи витрати по доставці та монтажу, митні збори та платежі (без урахування зносу та експлуатаційно-технічного стану Застрахованого майна), а також інші обов'язкові платежі;

6.12.2.3. для товарних та матеріальних запасів:

6.12.2.3.1. виготовлених Страхувальником (як завершеного, так і незавершеного виробництва), якщо інше не передбачено Договором страхування, – собівартість виробництва, виходячи з сукупних витрат, необхідних для їх повторного виготовлення, але не вище цін, за якими вони могли би бути продані на дату настання страхового випадку;

6.12.2.3.2. якими Страхувальник торгує, а також для сировини, напівфабрикатів, закуплених Страхувальником, якщо інше не передбачено Договором страхування, – собівартість придбання, виходячи з сукупних витрат, необхідних для повторної їх закупівлі, але не вище цін, за якими вони могли б бути продані на дату настання страхового випадку.

6.12.2.4. при визначенні вартості для страхування товарних та матеріальних запасів вартість може бути обмежена величиною (якщо інше не передбачено Договором страхування):

6.12.2.4.1. середньомісячного залишку (розраховується на підставі статистики (мінімум річної, якщо підприємство не є новим) шляхом сумування середніх залишків по місяцях та ділення такої суми на кількість місяців);

6.12.2.4.2. максимального залишку (вартості максимального завантаження складу, торгового приміщення тощо на підставі статистики зберігання (мінімум річної, якщо підприємство не є новим) та (або) можливостей місця зберігання, якщо склад є новим) або плану;

6.12.2.4.3. фіксованої суми, узгодженої із Страховиком.

6.12.2.5. для внутрішнього оздоблення будівель, споруд, приміщень, якщо інше не передбачено Договором страхування, розмір витрат, необхідних для повторного проведення оздоблювальних робіт (включаючи вартість матеріалів), що за обсягом та якістю відповідають оздобленню, що застраховане;

6.12.2.6. для рухомого майна (торгівельне та офісне обладнання та інше рухоме майно), якщо інше не передбачено Договором страхування, – вартість придбання аналогічних за призначенням та якістю нових предметів;

6.12.2.7. для земельної ділянки, якщо інше не передбачено Договором страхування, – розмір ринкової вартості земельної ділянки для даної місцевості, аналогічній тій, що приймається на страхування, за своїми проектними характеристиками.

6.12.3. **ринкова вартість**, якщо інше не передбачено Договором страхування, – вартість, за яку можливе відчуження майна, що приймається на страхування, на ринку подібного майна з врахуванням його стану та місцезнаходження;

6.12.4. **оціночна вартість** – вартість, що визначається на підставі акту, висновку, документу, що складений суб'єктом оціночної діяльності на підставі чинного законодавства України;

6.12.5. **балансова вартість**, якщо інше не передбачено Договором страхування, – вартість майна з урахуванням його амортизації, що відображено в бухгалтерському обліку підприємства;

6.12.6. **залишкова вартість заміщення/відтворення**, якщо інше не передбачено Договором страхування, – вартість відтворення/заміщення майна за вирахуванням зносу;

6.12.7. **заявлена вартість**, якщо інше не передбачено Договором страхування, – вартість, визначена Страхувальником та погоджена із Страховиком;

6.12.8. **будь-яка інша вартість**, що передбачена умовами Договору страхування.

6.13. Умовами Договору страхування може бути передбачена франшиза – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.

6.14. Договором страхування може бути передбачено застосування умовної або безумовної франшизи.

6.15. При встановленні умовної франшизи Страховик не виплачує страхове відшкодування, якщо розмір збитків при настанні страхового випадку не

перевищує розмір франшизи, але виплачує страхове відшкодування у повному обсязі, якщо розмір збитків перевищує франшизу.

6.16. При встановленні безумовної франшизи Страховик в усіх випадках виплачує страхове відшкодування за вирахуванням суми безумовної франшизи. Якщо в Договорі страхування прямо не вказано, що застосовується умовна франшиза, то слово франшиза застосовується у сенсі безумовної франшизи.

6.17. Розмір франшизи та порядок її застосування встановлюються за згодою Страхувальника та Страховика при укладенні Договору страхування.

6.18. Франшиза може бути встановлена за окремим страховим випадком/страховим ризиком, групою страхових ризиків, окремою одиницею Застрахованого майна, групою (категорією) Застрахованого майна, особливими умовами страхування, що визначають страхування певних об'єктів або груп (категорій) Застрахованого майна та за Договором страхування у цілому.

6.19. Розмір франшизи може встановлюватися за згодою Сторін у відсотках від страхової суми або в абсолютному грошовому еквіваленті, або у кількісному значенні (наприклад, у секціях, метрах, одиницях тощо).

6.20. Якщо протягом строку дії Договору страхування мали місце кілька страхових випадків, розмір безумовної франшизи вираховується при розрахунку страхового відшкодування за кожним та будь-яким випадком, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

6.21. Якщо в результаті одного страхового випадку пошкоджено декілька застрахованих об'єктів або груп об'єктів, для яких у Договорі страхування передбачені окремі франшизи, то франшизи, якщо інше не передбачено Договором страхування, враховуються при розрахунку страхового відшкодування по кожному об'єкту або групі об'єктів.

6.22. Договором може бути передбачено застосування агрегатної франшизи. Для цілей цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, під агрегатною франшизою слід розуміти суму збитку, що не відшкодовується Страхувальнику, та сума якої встановлюється у Договорі страхування та застосовується протягом строку дії Договору страхування щодо усіх та будь-яких збитків, що сталися у такий період. Страхове відшкодування сплачується в розмірі суми перевищення сукупної суми збитків за строк страхування понад суму агрегатної франшизи, що встановлена у Договорі страхування на відповідний період.

6.23. Страхові тарифи обчислюються Страховиком шляхом актуарних розрахунків.

6.24. Базові страхові тарифи зі страхування майна зазначені у розділі 19 цих Правил.

6.25. Конкретний розмір страхового тарифу за Договором страхування обчислюється на підставі базових страхових тарифів з урахуванням строку, місця дії Договору страхування, виду Застрахованого майна, розміру страхової суми, умов страхування, переліку страхових випадків, результатів індивідуального андерайтингу, стану об'єкту Застрахованого майна, розміру франшизи та інших чинників, що впливають на ступінь страхового ризику, як добуток базового страхового тарифу та відповідних коригуючих коефіцієнтів, що застосовуються послідовно.

6.26. Обчислений таким чином при укладенні Договору страхування конкретний розмір страхового тарифу зазначається у Договорі страхування.

6.27. Страховий платіж обчислюється як добуток встановленої за Договором страхування страхової суми та ставки страхового тарифу, визначеного згідно з пунктом 6.24. цих Правил, та зазначається у Договорі страхування.

6.28. Страховий платіж, якщо інше не передбачено Договором страхування, сплачується Страхувальником одноразово при укладенні Договору страхування в строки, зазначені у Договорі страхування.

6.29. Договором страхування може бути передбачена сплата Страхувальником страхового платежу декількома частинами. При цьому строки сплати першої і кожної наступної частини страхового платежу зазначаються в Договорі страхування.

6.30. Страхові платежі вносяться Страхувальниками, що є резидентами або нерезидентами України, відповідно до норм чинного законодавства.

6.31. Страхувальник, якщо інше не передбачено Договором страхування, може сплатити страховий платіж за Договором страхування шляхом безготівкового переказу на поточний рахунок, готівкою в касу Страховика або в інший спосіб, передбачений Договором страхування.

7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Договір страхування укладається на погоджений Страхувальником і Страховиком строк.

7.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.3. Дія Договору страхування закінчується о 24-й годині 00 хвилин дати, зазначеної в Договорі страхування як дата закінчення строку дії Договору страхування, якщо інші обставини, передбачені розділом 15 Правил або умовами Договору страхування, не призвели до його дострокового припинення, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.4. Договір страхування укладається на один рік або інший строк, узгоджений Сторонами. Дати початку та закінчення дії Договору страхування зазначаються в Договорі страхування.

7.5. Місцем дії Договору страхування є територія (територія страхування), що в ньому зазначена та яка визначає місцезнаходження, використання або експлуатації Застрахованого майна (адреса, територія конкретного населеного пункту тощо).

7.6. Страховий захист щодо кожного об'єкту Застрахованого майна надається тільки за визначеним місцем дії Договору страхування (територією страхування). При вилученні Застрахованого майна з місця дії Договору страхування (території страхування), в т.ч. тимчасовому, страхування стосовно такого майна призупиняється на час його вилучення, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.7. Дія Договору страхування не поширюється на майно, яке знаходиться в застрахованих приміщеннях або не території страхування, але яке не є застрахованим за Договором страхування.

8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Договір страхування укладається на підставі письмової Заяви Страхувальника на страхування за встановленою Страховиком формою або Страхувальник іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

8.2. У Заяві на страхування Страхувальник зобов'язаний дати відповіді на всі поставлені запитання, повідомити Страховику про всі відомі Страхувальнику обставини, що мають суттєве значення для визначення ступеню страхового

ризик, про всі діючі договори страхування стосовно предмета Договору страхування, укладені з іншими страховиками, а також про ті, що укладаються або планується укласти.

8.3. До Заяви можуть додаватись документи, що підтверджують надану Страхувальником у Заяві інформацію.

8.4. Подання Заяви на страхування не зобов'язує жодну із Сторін укласти Договір страхування. Однак, якщо Договір страхування буде укладено, Заява стає його невід'ємною частиною.

8.5. На підставі даних, отриманих від Страхувальника, Страховик приймає рішення про укладення Договору страхування.

8.6. Договір страхування укладається в письмовій формі.

8.7. Факт укладення Договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом (страховим полісом, страховим сертифікатом), що є формою Договору страхування.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Страхувальник має право:

9.1.1. одержати будь-які роз'яснення щодо цих Правил та укладених Договорів страхування;

9.1.2. ініціювати внесення змін та доповнень до Договору страхування за погодженням із Страховиком;

9.1.3. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування у порядку, передбаченому цими Правилами або Договором страхування;

9.1.4. при настанні страхового випадку отримати страхове відшкодування в порядку та на умовах, передбачених цими Правилами та Договором страхування;

9.1.5. оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством, відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування або розмір виплаченого страхового відшкодування;

9.1.6. у випадку втрати Договору страхування в період його дії звернутися до Страховика з письмовою заявою про видачу дублікату;

9.1.7. за погодженням із Страховиком за додатковий платіж відновити відповідні страхові суми (ліміти відшкодування) після настання страхового випадку, якщо пошкоджене/втрачене майно відновлене або замінене.

9.2. Страховик має право:

9.2.1. самостійно перевіряти надану Страхувальником, в тому числі у Заяві, інформацію стосовно предмету Договору страхування, стану та вартості Застрахованого майна, умов його експлуатації та зберігання, призначити незалежну експертизу Застрахованого майна, направити запит щодо необхідних підтверджень до компетентних органів та установ тощо, як до укладення (передстрахова експертиза), так і протягом строку дії Договору страхування;

9.2.2. вимагати додаткову інформацію про предмет Договору страхування або документи, що мають істотне значення для визначення ступеню страхового ризику і розміру можливих збитків, перелік яких зазначається у запиті Страховика;

9.2.3. у разі отримання інформації від Страхувальника або в інший спосіб про обставини, які збільшують ступінь страхового ризику, вимагати від Страхувальника зміни умов Договору страхування або його дострокового припинення у порядку, передбаченому Правилами або Договором страхування;

у разі, якщо після укладення Договору страхування буде встановлено, що Страхувальник у письмовій Заяві на страхування, а також у відповідях на письмові запити Страховика повідомив Страховика свідомо неправдиві дані про предмет

Договору страхування, відмовити у виплаті страхового відшкодування у порядку, передбаченому цими Правилами або Договором страхування;

9.2.4. якщо Страхувальник заперечує проти зміни умов Договору страхування, Страховик має право припинити дію Договору страхування у порядку, передбаченому цими Правилами або Договором страхування, при цьому Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування;

9.2.5. якщо Страховик вважає це доцільним, провести експертизу стану протипожежної безпеки, умов зберігання та експлуатації об'єктів Застрахованого майна;

9.2.6. надавати Страхувальнику рекомендації щодо заходів з підвищення ступеня захищеності Застрахованого майна від ризиків втрати, знищення або пошкодження;

9.2.7. самостійно з'ясовувати причини та обставини настання випадку, що має ознаки страхового, проводити оцінку пошкодженого майна і визначати розмір збитків; за необхідністю направляти запити в компетентні органи про надання інформації, що підтверджує факт та причини настання страхового випадку;

9.2.8. при настанні випадку, що має ознаки страхового, вимагати від Страхувальника інформацію, включаючи інформацію, що є його комерційною таємницею, необхідну для встановлення наявності майнового інтересу Страхувальника, факту та обставин випадку або розміру страхового відшкодування, що підлягає виплаті;

9.2.9. брати участь у рятуванні Застрахованого майна, вказуючи Страхувальнику на необхідні для цього заходи; такі дії Страховика не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплатити страхове відшкодування;

9.2.10. відмовити у виплаті страхового відшкодування у порядку, передбаченому цими Правилами або Договором страхування;

9.2.11. здійснювати заходи з оформлення документів при настанні випадку, що має ознаки страхового. Такі дії Страховика не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплатити страхове відшкодування;

9.2.12. у разі виникнення сумнівів в обґрунтованості (законності) вимог Страхувальника на виплату страхового відшкодування, відстрочити її у порядку, передбаченому цими Правилами або Договором страхування;

9.2.13. вимагати від Страхувальника (Вигодонабувача) повернення отриманої ним суми страхового відшкодування у разі, якщо про обставини, зазначені у розділі 14 цих Правил, Страховику стало відомо після виплати страхового відшкодування;

9.2.14. вимагати від Страхувальника (Вигодонабувача) повернення раніше виплаченої суми страхового відшкодування, або відмовити у виплаті страхового відшкодування у порядку, передбаченому цими Правилами та Договором страхування, якщо здійснення права, що перейшло до Страховика в порядку суброгації, стало неможливим у результаті дій (бездіяльності) Страхувальника (Вигодонабувача);

9.2.15. вирахувати із суми страхового відшкодування будь-які суми, отримані Страхувальником від третіх осіб як відшкодування збитків, заподіяних Застрахованому майну, якщо інше не передбачено Договором страхування;

9.2.16. вносити зміни та доповнення до Договору страхування за згодою Страхувальника;

9.2.17. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування у порядку, передбаченому цими Правилами або Договором страхування;

9.2.18. при виплаті страхового відшкодування утримати із Страхувальника неоплачену частину страхового платежу, якщо за умовами Договору страховий платіж сплачується частинами.

9.3. Страхувальник зобов'язаний:

9.3.1. своєчасно вносити страхові платежі;

9.3.2. при укладенні Договору страхування, надати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику (такими обставинами є в тому числі ті, що містяться у Заяві Страхувальника на страхування), і надалі терміново, але не пізніше 5 (п'яти) робочих днів (якщо інший термін не передбачений умовами Договору страхування) інформувати Страховика про зміну ступеню страхового ризику (а саме: зміну вартості, зміну виду господарської діяльності, що здійснюється на території страхування, перехід права власності, передачу майна в користування іншій особі (оренду, лізинг тощо), ремонт, перебудову, переобладнання, зміну, знесення, зміну видів товарів, що складуються або реалізуються Страхувальником, зміну умов зберігання, охорони, погіршення стану протипожежного захисту, отримання приписів від державних органів пожежного нагляду, порушення встановлених чинним законодавством та нормативними актами правил пожежної безпеки, охорони майна, безпеки проведення робіт або інших аналогічних норм, якщо такі порушення здійснюються з відома Страхувальника, звільнення застрахованих будівель і споруд для проведення капітального ремонту або з інших причин на строк більше 60 днів та ін., якщо не передбачено Договором страхування);

9.3.3. повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо цього предмету Договору страхування;

9.3.4. використовувати Застраховане майно за призначенням, з дотриманням вимог протипожежної безпеки, умов зберігання та правил експлуатації (ця умова також застосовується до дій працівників Страхувальника, його довірених осіб, членів родини та осіб, що з ним проживають, осіб, що використовують його на правах оренди (лізингу, найму тощо));

9.3.5. не розпочинати або виконувати будь-яких дії, що суттєво підвищують ступінь страхового ризику без узгодження із Страховиком;

9.3.6. вживати всіх можливих заходів з метою зменшення ступеню ризику та запобігання настанню страхових випадків;

9.3.7. вживати всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

9.3.8. надати можливість Страховику, якщо останній вважає це доцільним, провести експертизу стану протипожежної безпеки, умов зберігання та експлуатації об'єктів Застрахованого майна;

9.3.9. надати на запит Страховика додаткову інформацію про предмет Договору страхування або документи, що мають істотне значення для визначення ступеню страхового ризику і розміру можливих збитків;

9.3.10. виконувати рекомендації Страховика щодо підвищення захищеності Застрахованого майна від ризиків втрати, знищення або пошкодження;

9.3.11. повідомити Страховика про настання випадку, що має ознаки страхового, в строк, передбачений умовами цих Правил або Договору страхування;

9.3.12. при настанні випадку, що має ознаки страхового, діяти відповідно до умов Розділу 10 цих Правил або умов Договору страхування;

9.3.13. при настанні випадку, що має ознаки страхового, надати Страховику усі необхідні документи (відповідно до розділу 11 цих Правил) для здійснення страхового відшкодування, але у строк не пізніше, ніж протягом 1 (одного) року після настання випадку, що має ознаки страхового. Строк подання повного

комплекту необхідних документів може бути подовжено за письмовою заявою Страхувальника, яка має бути подана Страховику до закінчення строку в 1 (один) рік після настання випадку, що має ознаки страхового, або якщо Страхувальник (його довірена особа) з поважних причин не мав можливості своєчасно його надати;

9.3.14. протягом 5 (п`яти) робочих днів повідомити Страховика про повне або часткове відшкодування шкоди особою, винною в нанесенні збитку, якщо така особа була встановлена; за запитом Страховика надати відповідні документи;

9.3.15. у разі настання страхового випадку за ризиком "протиправні дії третіх осіб" на вимогу Страховика надати йому право представляти інтереси Страхувальника як цивільного позивача в судових та слідчих органах;

9.3.16. вжити заходів та здійснити всі необхідні дії для реалізації Страховиком права вимоги (суброгації). Передача Страховику права вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки, здійснюється в тому ж обсязі, в якому право вимоги могло б бути реалізоване самим Страхувальником (Вигодонабувачем);

9.3.17. протягом 5 (п`яти) робочих днів повернути Страховику виплачену ним суму страхового відшкодування у разі отримання відшкодування шкоди від особи, винної в її заподіянні, чи від іншої особи, в тому числі, якщо виплата відшкодування була здійснена на користь Вигодонабувача;

9.3.18. у разі страхування товарних та матеріальних запасів вести облік таких товарно-матеріальних запасів та у разі настання страхового випадку надати Страховику дані обліку наявності та руху таких товарів;

9.3.19. вести бухгалтерській облік відповідно до вимог чинного законодавства та застосувати усі необхідні заходи щодо забезпечення збереження бухгалтерських та інших документів, що дозволяють визначити майновий інтерес та розмір збитків, завданих Страхувальнику, та при настанні страхового випадку надати їх на вимогу Страховика;

9.3.20. дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах із Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею Страховика, умов Договору страхування третім особам за винятком випадків, передбачених чинним законодавством.

9.4. Страховик зобов'язаний:

9.4.1. при укладенні Договору страхування ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

9.4.2. протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу);

9.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у порядку та у строк, передбачений цими Правилами або Договором страхування;

9.4.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

9.4.5. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або у разі збільшення вартості майна переукласти з ним Договір страхування;

9.4.6. тримати в таємниці та не розголошувати інформацію про Страхувальника та його майновий стан за винятком випадків, передбачених чинним законодавством.

9.5. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Сторін та строки їх виконання, що не суперечать цим Правилам та чинному законодавству.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ТА СТРАХОВИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

10.1. При настанні події, що має ознаки страхового випадку, Страхувальник повинен вчинити такі дії, якщо Договором страхування не передбачено інше:

10.1.1. якомога швидше, але не пізніше 24 (двадцяти чотирьох) годин з моменту як Страхувальник дізнався про подію, яка має ознаки страхової, якщо інше не передбачено Договором страхування, повідомити Страховика про таку подію, що сталася, шляхом звернення за телефонами Страховика, що зазначені в Договорі страхування, подання заяви в електронному вигляді, в тому числі написання електронного листа на електронну адресу Страховика або іншим чином повідомити про таку подію (якщо інший спосіб не передбачено Договором страхування);

10.1.2. якомога швидше, але не пізніше 24 (двадцяти чотирьох) годин з моменту як Страхувальник дізнався про подію, яка має ознаки страхової, якщо інше не передбачено Договором страхування, повідомити компетентні органи (залежно від характеру події – відомчі служби, органи пожежної охорони, аварійні служби газу, органи внутрішніх справ, пожежної охорони, аварійні служби та ін.), вимагати від них оформлення та надання документів щодо встановлення факту, причин та наслідків події, яка сталася;

10.1.3. якщо Договором страхування не передбачено інше, зберігати вигляд, стан і розташування пошкодженого майна (залишків майна) до їх огляду представником Страховика, а також записи і документи, майно, нерухомість тощо, що будь-яким чином пов'язані із подією, що має ознаки страхового випадку, і не починати будь-яких ремонтних, відновлювальних робіт або робіт з утилізації залишків майна та (або) розчищення території, за винятком випадків, пов'язаних із необхідністю проведення аварійно-рятувальних робіт, виконання наказів і розпоряджень органів державної влади, вживання запобіжних заходів по рятуванню Застрахованого майна і зменшенню обсягів збитків, які були попередньо узгоджені із Страховиком;

10.1.4. вжити усіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитків, запитувати у Страховика інструкції щодо своїх подальших дій і діяти відповідно до отриманих інструкцій;

10.1.5. протягом 48 (сорока восьми) годин, якщо інше не встановлено в Договорі страхування, з моменту як Страхувальник дізнався про подію, яка має ознаки страхової, особисто або надіслати факсом, поштовим зв'язком або телеграфом (якщо інший спосіб не передбачено Договором страхування) Страховику письмове підтвердження повідомлення про настання події, що має ознаки страхового випадку;

10.1.6. надати представнику Страховика можливість безперешкодно проводити огляд, обстеження пошкодженого майна або його залишків, розслідувати причини і обставини події, яка сталась, тощо;

10.1.7. без письмової згоди Страховика не підписувати документи, що стосуються події, які тягнуть його (Страхувальника) майнову відповідальність чи унеможливають притягнення до відповідальності інших осіб;

10.1.8. на вимогу Страховика надати йому право на одержання записів, документації та іншої інформації, пов'язаної із подією, що має ознаки страхового випадку;

10.1.9. вчинити необхідні дії для реалізації права вимоги до винних у заподіянні збитків осіб та передати Страховику всі документи та повноваження для реалізації цього права Страховиком;

10.2. У разі отримання від Страхувальника повідомлення про подію, що має ознаки страхового випадку, Страховик протягом 48 (сорока восьми) годин з моменту отримання від Страхувальника повідомлення, якщо інше не передбачено Договором страхування, направляє на місце події уповноваженого представника Страховика, який у присутності Страхувальника проводить огляд пошкодженого майна або його залишків і складає Акт огляду місця події.

10.3. Якщо наслідки події, що сталася, необхідно ліквідувати до проведення огляду Страховиком з огляду на вимоги державних органів, з міркувань безпеки і т.ін., Акт огляду місця події може бути складений комісією за участю представників відповідних компетентних органів і надісланий Страховику протягом 48 (сорока восьми) годин, якщо інше не встановлено в Договорі страхування, разом з детальними фотознімками, якщо інше не передбачено Договором страхування.

10.4. Протягом 10 (десяти) робочих днів з дати отримання повідомлення Страхувальника (якщо інше не визначено в Договорі страхування) Страховик виконує процедури, пов'язані з визначенням фактичного статусу події та суми відшкодування, а також інформує у письмовій або електронній формі Страхувальника про подальші дії та про те, які документи необхідні для підтвердження майнового інтересу, факту, причин настання події та визначення розміру страхового відшкодування.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

11.1. При настанні події, яка має ознаки страхового випадку, якщо інший перелік не передбачено Договором страхування, Страхувальником надаються Страховику такі документи:

11.1.1. повідомлення Страхувальника (Вигодонабувача) про настання події, яка має ознаки страхового випадку;

11.1.2. письмова заява Страхувальника (Вигодонабувача) про виплату страхового відшкодування з переліком знищеного, втраченого чи пошкодженого майна;

11.1.3. Договір страхування (страховий поліс, страховий сертифікат) або його нотаріально завірнену копію;

11.1.4. копія паспорту Страхувальника (Вигодонабувача) – фізичної особи, установчі документи, свідоцтво про реєстрацію Страхувальника (Вигодонабувача) – юридичної особи, копія довідки про присвоєння Страхувальнику (Вигодонабувачу) – фізичній особі податкового номеру, копія свідоцтва про сплату податку Страхувальника (Вигодонабувача) – юридичної особи або інших документів, що видаються державними органами з метою обліку платників податку та внесення їх до відповідних реєстрів;

11.1.5. документи, що підтверджують наявність майнового інтересу Страхувальника (Вигодонабувача) і засвідчують його право власності (володіння, користування) на Застраховане майно (договір купівлі-продажу, свідоцтво про приватизацію, свідоцтво про право власності, витяг з Державного реєстру речових

прав, технічний паспорт та план-схема бюро технічної інвентаризації (БТІ), договір оренди тощо);

11.1.6. документи компетентних органів, що підтверджують факт та обставини настання страхового випадку, наприклад:

11.1.6.1. при настанні пожежі, в т.ч. підпалу – органів пожежного нагляду (Акт про пожежу, висновок Державної служби з надзвичайних ситуацій (надалі – ДСНС) або відповідного органу про причину та обставини пожежі тощо), договори на встановлення та обслуговування систем пожежогасіння та сигналізації, Витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань;

11.1.6.2. при настанні стихійного лиха, в тому числі удару блискавки – довідку з органів гідрометеорологічної служби або ДСНС або будь-яких інших відповідних органів з описом подій у районі інциденту та кількісні параметри стихійного явища, акт спеціалізованих служб, що здійснюють технічне обслуговування будівлі, споруди, даху та перекриттів (наприклад, у разі затоплення через опади, пошкодження через град, бурю тощо);

11.1.6.3. при настанні збитків внаслідок пошкодження водою – акт спеціалізованих служб, що здійснюють технічне обслуговування систем водопостачання, опалення, каналізації та аналогічних мереж з описом причини виходу з ладу цих систем і визначенням винної сторони;

11.1.6.4. при настанні вибуху побутового газу, бойлерів, котлів та ін. – акти або довідки державних служб, що здійснюють нагляд за умовами експлуатації силових агрегатів (газопровідних мереж), акт або довідка ДСНС або іншої відповідної служби про причини настання випадку та заподіяння збитку із зазначенням технічних дефектів, порушень норм експлуатації, якщо мали місце, та винних осіб;

11.1.7. фото, кіно, відеоматеріали, описи, ескізи, плани, схеми, на яких зафіксовано зовнішній вигляд, розташування пошкодженого майна після настання страхового випадку (за наявності);

11.1.8. документи, що необхідні Страховику для реалізації права вимоги до винних у заподіяних збитках осіб;

11.1.9. бухгалтерські та фінансові документи, що підтверджують розмір збитку та (або) наявність майнового інтересу, в т.ч. калькуляцію на проведення ремонтних робіт, придбання нового майна замість втраченого або пошкоджено, чеки, рахунки фактури, квитанції, виписки з інвентарних книг, накладні, кошториси, калькуляції;

11.1.10. у разі страхування товарних та матеріальних запасів дані обліку про наявність товарних та матеріальних запасів на момент збитку та їх рух, прибуткові та видаткові накладні, митні декларації тощо, а також, за наявності, Положення про облікову політику щодо обліку наявності та руху товарних та матеріальних запасів;

11.1.11. акт про списання пошкодженого (втраченого) майна;

11.1.12. копії матеріалів досудового розслідування на поточну дату за додатковою вимогою Страховика (протокол, талон-повідомлення при реєстрації заяви та повідомлення про злочин тощо) та (або) процесуальні рішення органів досудового розслідування, прокурора, слідчого, судді, суду;

11.1.13. інші документи та матеріали на вимогу Страховика, що стосуються предмету страхування, причин та обставин настання страхового випадку й розміру збитків.

11.2. Страховик залишає за собою право змінити перелік документів, передбачених пунктом 11.1., а також вимагати у Страхувальника додаткові документи, якщо з урахуванням конкретних обставин їх відсутність унеможливилює

встановлення майнового інтересу, факту та причин настання страхового випадку та (або) визначення розміру збитків.

11.3. У разі неможливості надання яких-небудь документів з об'єктивних причин Страхувальник зобов'язаний надати Страховику письмове пояснення причин їхньої відсутності/ненадання.

11.4. Страхувальник має надати Страховику документи, передбачені п. 11.1. цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування, викладеними українською, російською або англійською мовами, у формі оригінальних примірників, або їхніх нотаріально засвідчених копій, або копій, засвідчених органом, що видав цей документ, або простих копій, за умови надання Страховику можливості порівняння цих копій з оригінальними примірниками документів. У разі подання документів викладених іншою мовою, ніж зазначено вище, Страхувальник (Вигодонабувач), зобов'язаний надати офіційний переклад на одну із зазначених мов.

11.5. Факт одержання Страховиком заяви Страхувальника про виплату страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування, і документів, які додаються до неї, підтверджується реєстрацією цієї заяви та документів у встановленому Страховиком порядку.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

12.1. При настанні страхового випадку Страховик відшкодовує в межах страхової суми, зазначеної в Договорі страхування, та лімітів відшкодування, якщо вони передбачені Договором страхування, прями збитки, яких зазнав Страхувальник (Вигодонабувач) внаслідок настання страхового випадку.

Сума страхового відшкодування збитків, яких зазнав Страхувальник при втраті або пошкодженні усього Застрахованого майна або кожної його окремої одиниці не може перевищувати страхову суму або встановлений ліміт відшкодування, що зазначені в Договорі страхування.

12.2. Якщо інше не передбачено Договором страхування, розмір прямих збитків за кожним страховим випадком визначається Страховиком з врахуванням умов п.п. 12.3. - 12.11. таким чином:

12.2.1. у разі втрати/знищення Застрахованого майна (усього або його окремої одиниці) – в розмірі страхової суми, але не вище вартості Застрахованого майна, що приймається за основу для встановлення страхової суми, на дату настання страхового випадку, за вирахуванням залишків майна, що придатні до реалізації або подальшого використання (ліквідні залишки майна), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

Втратою/знищенням майна, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, вважається такий його стан, коли витрати на його відновлення дорівнюють або перевищують вартість Застрахованого майна на дату настання страхового випадку, або страхову суму за Договором страхування, в залежності від того, яке значення менше.

12.2.2. у разі пошкодження Застрахованого майна, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, у розмірі витрат на відновлення/ремонт пошкодженого майна внаслідок настання страхового випадку, здійсненого найбільш економічним способом, з урахуванням зносу (або без урахування зносу при страхуванні на базі нової відновлювальної вартості), якщо інше не передбачено Договором страхування. Витрати на відновлення/ремонт, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, складаються з:

12.2.2.1. витрат на матеріали, деталі і запасні частини для ремонту;

12.2.2.2. витрат на постачання матеріалів до місця ремонту та інші витрати, необхідні для відновлення Застрахованого майна до стану, в якому воно знаходилося на момент настання страхового випадку;

12.2.2.3. витрат на оплату ремонтних робіт.

12.2.3. при страхуванні готівки – по номіналу грошових коштів, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

12.2.4. при страхуванні цінного майна – у розмірі реальної ринкової вартості предметів, що мають історичне або мистецьке значення, старіння яких не слід вважати рівноцінним зменшенню вартості, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

12.2.5. при страхуванні товарних і матеріальних запасів, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування:

12.2.5.1. виготовлених Страхувальником (як завершеного, так і незавершеного виробництва) за собівартістю виробництва, виходячи з сукупних витрат, необхідних для їхнього повторного виготовлення, але не вище цін, за якими вони могли би бути продані на дату настання страхового випадку, якщо Договором страхування не передбачено інше.

12.2.5.2. якими Страхувальник торгує, а також для сировини, напівфабрикатів, закуплених Страхувальником за собівартістю придбання, виходячи з сукупних витрат, необхідних для повторної їх закупівлі, але не вище цін, за якими вони могли би бути продані на дату настання страхового випадку.

12.3. Якщо Договором страхування передбачено, що при настанні страхового випадку підлягають відшкодуванню додаткові витрати, зазначені у пункті 3.9. Правил, їхній розмір визначається на підставі наданих Страхувальником документів, що підтверджують фактичний розмір здійснених витрат, якщо Договором страхування не передбачено інше.

12.4. Якщо на дату настання страхового випадку страхова сума становить певну частку вартості Застрахованого майна, що приймається за основу для визначення страхової суми, то при пошкодженні Застрахованого майна розмір збитку розраховується у такій же частці як страхова сума відноситься до вартості, що приймається за основу при визначенні страхової суми, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

12.5. Страхувальник не має права відмовлятися від майна, пошкодженого внаслідок настання страхового випадку. Залишкова вартість такого майна (вартість ліквідних залишків) вираховується із суми прямих збитків у разі втрати/знищення Застрахованого майна, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12.6. Із розрахованого розміру прямих збитків, витрат, що підлягають відшкодуванню за умовами Договору страхування вираховується розмір відповідної франшизи за кожним страховим випадком, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12.7. Якщо одне й теж ж майно застраховано у декількох страховиків і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість майна, страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості цього майна. При цьому Страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми, зазначеної у Договорі страхування.

12.8. При визначенні розміру прямого збитку та страхового відшкодування не враховуються, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, суми податку на додану вартість.

12.9. При визначенні розміру прямого збитку та страхового відшкодування також не враховуються, якщо інше не передбачено умовами Договору

страхування: витрати, пов'язані зі зміною або удосконаленням Застрахованого майна, переплануванням, будівництвом додаткових приміщень тощо; витрати, які викликані заміною конструктивних елементів і елементів опорядження приміщень, домашніх речей або обладнання та ін., крім тих, які необхідні для приведення Застрахованого майна в той стан, в якому воно знаходилося на момент настання страхового випадку; витрати на проведення тимчасового, профілактичного або поточного ремонту; витрати, що перевищують нормативні, встановлені відповідними документами уповноважених органів, витрати на понаднормові роботи, роботи у вихідні або святкові дні, витрати на термінове постачання та інші витрати, якщо вони не передбачені Договором страхування.

12.10. Незважаючи на вартість, що бралась за основу для визначення страхової суми при укладенні Договору страхування, якщо пошкоджене або втрачене Застраховане майно на момент страхового випадку мало знос більше ніж 60%, то страхове відшкодування не може перевищувати розмір його дійсної вартості на момент настання страхового випадку щодо випадків знищення або втрати Застрахованого майна або відшкодування сплачується з урахуванням зносу у разі пошкодження Застрахованого майна, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12.11. Незважаючи на вартість, що бралась за основу для визначення страхової суми при укладенні Договору страхування, якщо пошкоджене або втрачене Застраховане майно належить до категорії рухомого майна, то страхове відшкодування не може перевищувати розмір його дійсної вартості на момент настання страхового випадку щодо випадків знищення або втрати Застрахованого майна внаслідок страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12.12. Умовами Договору страхування може бути передбачено, що якщо страховий платіж сплачується частинами, то Страховик при виплаті страхового відшкодування має право утримати із Страхувальника неоплачену його частину.

12.13. Після виплати страхового відшкодування страхова сума (ліміт відшкодування) по відповідному предмету Договору страхування/категорії Застрахованого майна, якщо інше не передбачено Договором страхування, зменшується на суму здійсненої виплати страхового відшкодування.

12.14. Будь-яка сума, отримана Страхувальником від третіх осіб як відшкодування збитків, заподіяних Застрахованому майну, вираховується із суми страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12.15. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування, в межах фактичних витрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, яка одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12.16. Страхувальник, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, зобов'язаний повернути Страховику виплачене страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо протягом передбачених чинним законодавством України термінів позовної давності виявиться така обставина, що за законом або за Договором страхування повністю або частково позбавляє Страхувальника права на страхове відшкодування.

12.17. Виплата страхового відшкодування її одержувачу, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, здійснюється Страховиком на підставі заяви про виплату страхового відшкодування і Страхового акту протягом 10 (десяти) робочих днів з дати прийняття рішення про виплату страхового відшкодування (оформлення Страхового акту) шляхом, зазначеним її одержувачем у заяві про виплату страхового відшкодування, – безготівковим переказом на банківський рахунок, готівкою через касу Страховика або іншим

шляхом, зазначеним її одержувачем у заяві про виплату страхового відшкодування.

12.18. Якщо це передбачено Договором страхування, виплата страхового відшкодування може здійснюватися Страховиком шляхом безпосередньої оплати вартості послуг підприємств (організацій), які надають послуги ремонту, розчищення, постачання тощо.

12.19. Датою здійснення виплати страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування, вважається дата списання коштів з поточного рахунку Страховика або дата видачі готівкових коштів через касу Страховика.

12.20. Виплата страхового відшкодування підтверджується платіжним дорученням або видатковим касовим ордером, якщо інше не передбачено Договором страхування.

12.21. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком в національній грошовій одиниці України (гривні).

12.22. Якщо дія Договору страхування поширюється за межі України відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то виплата страхового відшкодування здійснюється відповідно до вимог законодавства про валютне регулювання.

12.23. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування, в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або Вигодонабувач має до особи, відповідальної за заподіяні збитки, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Рішення про здійснення або відмову в здійсненні виплати страхового відшкодування приймається Страховиком протягом 30 (тридцяти) робочих днів після отримання всіх документів, зазначених у розділі 11 Правил, якщо інший період не передбачений Договором страхування.

У разі прийняття рішення про виплату страхового відшкодування Страховик на підставі наданих Страхувальником документів складає Страховий акт.

13.2. У разі визнання Страховиком події, що відбулась, страховим випадком, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, виплата страхового відшкодування Страховиком проводиться на підставі Заяви про виплату страхового відшкодування Страхувальника та всіх документів, які підтверджують наявність майнового інтересу Страхувальника (Вигодонабувача), факт настання страхового випадку та розмір збитку. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком протягом 10 (десяти) робочих днів з моменту прийняття рішення про виплату страхового відшкодування та складання Страхового акта, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

13.3. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування Страховик зобов'язаний повідомити Страхувальника у письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови протягом 10 (десяти) робочих днів з дати отримання усіх документів, передбачених Договором страхування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

13.4. Строк прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування може бути додатково продовжений Страховиком, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування:

13.4.1. до 60 днів – при необхідності проведення додаткової перевірки причин, обставин страхового випадку, розміру заподіяного збитку та (або) якщо документів, отриманих від Страхувальника недостатньо для прийняття рішення по випадку, що має ознаки страхового;

13.4.2. якщо органами внутрішніх справ розпочато досудове розслідування проти Страхувальника або посадових осіб Страхувальника або уповноважених ним осіб або його представників та (або) ведеться досудове розслідування обставин, які спричинили настання страхового випадку – до закінчення досудового розслідування (а у випадку звернення до суду з обвинувальним актом – до моменту набрання вироком, ухвалою суду законної сили);

13.4.3. якщо за фактом настання страхового випадку розпочато досудове розслідування – до закінчення досудового розслідування (закриття кримінального провадження), але не більше, ніж на 90 (дев'яносто) календарних днів з дати отримання Страховиком останнього документу від Страхувальника; у випадку звернення до суду з обвинувальним актом – до моменту набрання вироком, ухвалою суду законної сили.

13.5. Повідомлення Страхувальнику (Вигодонабувачу), що звертається за отриманням страхового відшкодування, про затримку у виплаті страхового відшкодування повинне бути зроблене Страховиком у письмовій формі з обґрунтуванням причин такої затримки протягом 10 (десяти) робочих днів, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, з дати отримання документів з числа передбачених Договором страхування.

14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Причинами відмови у виплаті страхового відшкодування є:

14.1.1. Навмисні дії Страхувальника, Вигодонабувача, працівників Страхувальника (Вигодонабувача), його довірених осіб, якщо вони були спрямовані на настання страхового випадку, крім дій, пов'язаних із виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, вчинених у стані необхідної оборони (без перевищення її меж), або щодо захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації;

14.1.2. вчинення Страхувальником, Вигодонабувачем, працівниками Страхувальника (Вигодонабувача) умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

14.1.3. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;

14.1.4. одержання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування збитків за Договором страхування від особи, винної у їх заподіянні;

14.2. несвоєчасне повідомлення Страхувальником, без поважних на це причин, про настання страхового випадку або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

14.3. неповідомлення Страхувальником Страховика про збільшення ступеня ризику у строк, визначений цими Правилами та (або) Договором страхування, якщо таке підвищення ступеню ризику призвело до настання страхового випадку або збільшення розміру збитку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

14.3.1. інші випадки, передбачені чинним законодавством.

14.4. Договором страхування можуть бути передбачені також інші підстави для відмови здійснити виплату страхового відшкодування, якщо це не суперечить законодавству.

14.5. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником (Вигодонабувачем) в суді.

15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

15.1. Дія Договору страхування припиняється за згодою Сторін, а також у разі:

15.1.1. закінчення строку його дії;

15.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

15.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено Договором страхування;

15.1.4. ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23, 24 Закону України "Про страхування";

15.1.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому чинним законодавством України;

15.1.6. набуття законної сили судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

15.1.7. в інших випадках, передбачених чинним законодавством України.

15.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

15.3. Про намір дострокового припинення дії Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

15.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхових тарифів, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

15.5. При достроковому припиненні дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

15.6. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладення у випадках, передбачених Цивільним кодексом України.

15.7. Договір страхування також вважається недійсним в разі:

15.7.1. коли Договір страхування укладено після настання страхового випадку;

15.7.2. коли за Договором страхування застраховано майно, яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набрали законної сили.

15.8. У разі недійсності Договору страхування кожна із Сторін зобов'язана повернути другій Стороні все отримане за цим Договором страхування, якщо інші наслідки недійсності Договору страхування не передбачені чинним законодавством України.

15.9. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку згідно з чинним законодавством України.

15.10. Зміни умов Договору страхування в період його дії (зміни страхової суми, місця страхування, тощо) за згодою Сторін вносяться шляхом укладення Додаткової угоди (додаткового договору) до Договору страхування або переукладення Договору страхування.

Додаткова угода (додатковий договір) є невід'ємною частиною Договору страхування і складається у кількості примірників Договору страхування. Зміни умов Договору страхування, передбачені у Додатковій угоді, вступають в силу після вступу в силу Додаткової угоди.

15.11. Якщо за вимогою Страхувальника проводиться зменшення страхової суми за Договором страхування, розрахунки між сторонами відбуваються наступним чином:

15.11.1. Якщо за Договором страхування Страхувальник не заявляв вимоги щодо отримання страхового відшкодування внаслідок настання Страхового випадку, Страховик повертає Страхувальнику частину Страхової премії, а саме:

а) якщо страхова премія за Договором страхування оплачена в повному обсязі, частина страхової премії, що підлягає поверненню Страхувальнику, розраховується за формулою:

$ЧСП = СП * ЗСС / СС * ПЗС / ПС * (100\% - ВВС)$, де:

ЧСП – частина страхової премії, що підлягає поверненню Страхувальнику;

СП – загальна страхова премія за Договором страхування;

ЗСС – сума, на яку відбувається зменшення початкової страхової суми;

СС – початкова страхова сума;

ПЗС – період, який залишився до закінчення періоду страхування (днів);

ПС – період страхування за Договором страхування (днів);

ВВС – процент нормативних витрат на ведення справи.

б) якщо страхова премія за Договором страхування оплачена частково, розрахунок проводиться за формулою, зазначеною в п. 15.11.1 (а). При цьому неоплачена частина страхової премії за Договором страхування зменшується на розраховану величину (частину страхової премії, що підлягає поверненню Страхувальнику). Якщо розрахована величина більше, ніж сума неоплаченої Страхової премії, то Страховик повертає Страхувальнику різницю між розрахунковою величиною та сумою неоплаченої страхової премії, при цьому всі зобов'язання Страхувальника щодо оплати страхової премії вважаються виконані.

15.11.2. Якщо за Договором страхування Страхувальник заявляв вимоги щодо отримання страхового відшкодування внаслідок настання страхового випадку, то:

а) у випадку, якщо на момент зменшення страхової суми претензія щодо отримання Страхового відшкодування внаслідок настання страхового випадку не врегульована, перерахунок страхової премії не проводиться до моменту виплати або відмови у виплаті страхового відшкодування.

б) у випадку, якщо на момент зменшення страхової суми вимога щодо отримання страхового відшкодування внаслідок настання страхового випадку не була задоволена (Страховик відмовив у виплаті страхового відшкодування),

перерахунок страхової премії проводиться відповідно до пп. 15.11.1 (а) та 15.11.1 (б).

в) у випадку, якщо на момент зменшення страхової суми вимога щодо отримання Страхового відшкодування внаслідок настання страхового випадку була задоволена (Страховик здійснив виплату Страхового відшкодування), перерахунок страхової премії проводиться відповідно до пп. 15.11.1 (а) та 15.11.1 (б). При цьому частина Страхової премії, що підлягає поверненню Страхувальнику зменшується на суму, яка розраховується за формулою:

$$\text{ЗЧСП} = \text{ВСВ} * \text{ЗСС} / \text{СС}, \text{ де:}$$

ЗЧСП – зменшення частини страхової премії, що підлягає поверненню Страхувальнику;

ВСВ – сума страхового відшкодування, яка оплачена за Договором страхування;

ЗСС – сума, на яку відбувається зменшення початкової страхової суми;

СС – початкова страхова сума.

16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

16.1. Усі спори за Договором страхування, розв'язуються шляхом переговорів.

16.2. У випадку недосягнення згоди спори передаються на розгляд до суду у порядку та згідно з правилами, передбаченими чинним законодавством України (якщо інше не передбачено Договором страхування).

17. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

17.1. За невиконання або неналежне виконання прийнятих на себе зобов'язань за Договором страхування Сторони несуть відповідальність відповідно до закону.

17.2. У разі несвоєчасної виплати страхового відшкодування Страховик сплачує Страхувальнику (Вигодонабувачу) пеню, у розмірі, передбаченому Договором страхування.

17.3. Сторони не несуть відповідальність за невиконання або неналежне/часткове виконання своїх обов'язків за Договором страхування, якщо буде доведено, що таке невиконання (неналежне/часткове виконання) обумовлене дією обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин), які знаходяться поза контролем Сторін, та які не можна було передбачити або їх уникнути при укладенні Договору страхування.

17.4. Якщо виконання обов'язків за Договором страхування стає неможливим через форс-мажорні обставини, Сторони повинні повідомити одна одну в письмовому вигляді про неможливість виконання (або неможливість належного виконання) своїх обов'язків за Договором страхування й прийняти усі можливі заходи з метою максимального обмеження негативних наслідків, викликаних форс-мажорними обставинами.

17.5. Таке письмове повідомлення має бути надіслано якнайшвидше, проте у будь-якому випадку не пізніше 3 (трьох) робочих днів з дати закінчення строку, передбаченого умовами Договору страхування для виконання відповідного обов'язку Стороною, якщо інше не передбачено Договором страхування.

17.6. Належним доказом наявності обставин непереборної сили є довідки, надані органами, до компетенції яких, відповідним актом цивільного законодавства

України, віднесено підтвердження факту обставин непереборної сили, а також довідки відповідних державних органів України (в тому числі, Торгово-промислової палати України, регіональних Торгово-промислових палат України).

17.7. Зобов'язана Сторона, у якої виникла обставина непереборної сили, і яка своєчасно не повідомила іншу Сторону або повідомила її з порушенням пункту п.17.5. цих Правил або відповідного пункту Договору страхування не звільняється від відповідальності за невиконання чи неналежне/часткове виконання своїх обов'язків за Договором страхування.

17.8. У випадку настання обставин непереборної сили, виконання обов'язків Стороною відкладається на строк, протягом якого будуть діяти такі обставини.

17.9. У випадках, коли обставини, визначені в п.17.3.цих Правил, діють більше 3 (трьох) місяців, будь-яка Сторона має право розірвати Договір страхування в односторонньому порядку шляхом направлення письмового повідомлення про розірвання Договору страхування іншій Стороні, не менш ніж за 30 (тридцять) робочих днів до дати розірвання Договору страхування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування. При цьому положення цього пункту мають пріоритет над положеннями розділу 15, пункту 15.3. цих Правил в частині строку повідомлення про дострокове припинення Договору страхування та порядку взаєморозрахунків Сторін.

17.10. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, страховий платіж за період, що залишився до дати припинення Договору страхування підлягає поверненню Страхувальнику за вирахуванням нормативних витрат на ведення справи та суми виплаченого страхового відшкодування та/або суми резерву збитку Страховика, щодо випадку, що має ознаки страхового та був заявлений протягом строку дії Договору страхування. Указаний страховий платіж (за послуги, що невиконані/ненадані у зв'язку з наявністю обставин непереборної сили, визначених п.17.3. цих Правил) має бути повернений Страхувальнику протягом 10 (десяти) робочих днів з дати дострокового розірвання Договору страхування. У разі повернення страхового платежу в іноземній валюті строк повернення збільшується на період одержання необхідних дозвільних документів для купівлі та перерахунку іноземної валюти.

18. ІНШІ УМОВИ

18.1. Виходячи з конкретних умов страхування, Договором страхування можуть бути передбачені також інші умови та порядок страхування, якщо це не суперечить чинному законодавству й цим Правилам.

18.2. Усі повідомлення та інформація, що направляються сторонами Договору страхування одна одній, якщо інше не передбачено Договором страхування, здійснюються у письмовій формі і вважаються наданими належним чином, якщо вони надіслані рекомендованим листом, або надані особисто з врученням під розпис відповідальній особі, а також надані/повідомлені телефоном, телефаксом, електронною поштою тощо з подальшим направленням повідомлення або документів рекомендованим листом або з доставкою такого повторного повідомлення чи документів кур'єром.

19.2. Коефіцієнти короткостроковості:

За Договорами страхування, укладеними на строк до 1 (одного) року, якщо інше не обумовлено у Договорі страхування, страховий нетто-тариф розраховується за формулою:

$$T = PT * K, \text{ де}$$

T – страховий нетто-тариф;

PT – базовий річний страховий тариф (з Таблиці №1);

K – коефіцієнт короткостроковості, що обирається за Таблицею №2 залежно від строку дії Договору страхування.

При цьому неповний місяць приймається за повний, окрім випадку страхування на строк 15 або менше діб. При страхування на строк 15 і менше діб, кількість днів округлюється до ½ календарного місяця, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Таблиця №2

Строк страхування, місяців	0,5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
K	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,65	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95	1,0

19.3. Коефіцієнти беззбитковості:

При укладенні Договору страхування на новий термін і відсутності страхових випадків за минулий період, Страховик може надавати Страхувальнику щорічну знижку до страхового нетто-тарифу в розмірі:

- на другий рік страхування – 5% від встановленого за перший рік страхового тарифу;
- на третій рік страхування – 10% від встановленого за перший рік страхового тарифу;
- на четвертий рік страхування – 15% та ін.

Загальна знижка за весь період страхування не може перевищувати 50% від визначеного страхового нетто-тарифу за перший рік страхування.

19.4. Інші коефіцієнти:

В залежності від умов конкретного Договору страхування та факторів ризику до базових страхових тарифів можуть бути послідовно застосовані понижуючі або підвищуючі коефіцієнти до страхового нетто-тарифу, а саме з урахуванням:

а) переліку ризиків, щодо яких укладено Договір страхування та прийнятих на страхування груп майна (їх комбінацій) та Особливих витрат – понижуючі або підвищуючі коефіцієнти від 0,1 до 7;

б) розміру франшизи (франшиз) – понижуючі або підвищуючі коефіцієнти від 0,1 до 7;

в) розміру страхової суми (лімітів страхової суми) – понижуючі або підвищуючі коефіцієнти від 0,1 до 7;

г) умов виплати страхового відшкодування (з урахуванням зносу/без урахування зносу) – понижуючі або підвищуючі коефіцієнти від 0,5 до 2;

д) варіантів розрахунку страхового відшкодування (експертиза, сертифіковані ремонтні підприємства або ін.) – понижуючі або підвищуючі коефіцієнти від 0,1 до 7;

е) місця дії Договору страхування (відстані до найближчої пожежної частини, аеропорту тощо) – понижуючі або підвищуючі коефіцієнти від 0,1 до 7;

є) матеріалу будівлі та перекриттів – понижуючі або підвищуючі коефіцієнти від 0,1 до 7;

ж) стану об'єкту Застрахованого майна, умов експлуатації (оренда) тощо – понижуючі або підвищуючі коефіцієнти від 0,1 до 7.

19.5. Страховий тариф.

19.5.1. Конкретний розмір страхового тарифу (брутто-тариф) визначається в Договорі страхування за згодою сторін та складається з нетто-тарифу та навантаження.

19.5.2. Розмір брутто-тарифа залежить від розміру нетто-тарифу (з урахуванням понижуючих або підвищуючих коефіцієнтів) та навантаження, і розраховується за формулою:

$TB = TN / (1-f)$, в якій:

TB – брутто-тариф,

TN – нетто-тариф,

f – загальне навантаження у відповідності до пункту 19.5.3.

19.5.3. Розмір навантаження становить 45%.

19.5.4. Страховий платіж обчислюється шляхом множення встановленої за Договором страхування страхової суми на ставку страхового тарифу, визначеного згідно з пунктом 19.5.1. Правил, та зазначається у Договорі страхування.

Актурій

Соловейко О.М.
диплом № 01-015 від 02.09.2014р.

до Правил добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ

ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА «ЗА ПЕРШИМ РИЗИКОМ»

1. Відповідно до Правил і цих Особливих умов добровільного страхування майна «за першим ризиком» (надалі – Особливі умови) укладаються Договори страхування майна «за першим ризиком» (надалі – Договори страхування) із юридичними або дієздатними фізичними особами (надалі – Страхувальниками).

2. Ці Особливі умови визначають особливості страхування майна «за першим ризиком», загальні умови такого страхування визначаються Правилами. При цьому в Договір страхування можуть бути внесені відповідні зміни та доповнення до цих Особливих умов.

3. За Договором страхування, укладеним відповідно до Правил та цих Особливих умов, Страховик надає страховий захист Страхувальнику (Вигодонабувачу) на випадок збитків внаслідок пошкодження, втрати або знищення майна за «першим ризиком».

4. Страхування за "першим ризиком", якщо інше не передбачено Договором страхування, передбачає виплату страхового відшкодування без урахування того, чи відповідає на день настання страхового випадку страхова сума вартості майна, що приймається для визначення страхової суми.

5. Майно, якщо інше не передбачено Договором страхування, вважається застрахованим з лімітом страхової суми (лімітом відшкодування) по першому (одному) страховому випадку або серії випадків, що сталися внаслідок однієї події, незалежно від загальної вартості застрахованого майна і від кількості страхових випадків/ страхових ризиків, передбачених Договором страхування.

6. У будь-якому разі сума страхового відшкодування, що підлягає виплаті при настанні страхового випадку, не може перевищувати страхової суми (ліміту відшкодування), встановленої Договором страхування, якщо інше не передбачено ним.

7. При цьому Договір страхування припиняє свою дію з 00 годин дня, що слідує за датою виплати страхового відшкодування при настанні першого страхового випадку, якщо інше не передбачено у Договорі страхування.

8. Базовий річний страховий тариф по страхуванню майна «по першому ризику» становить 0,5 % страхової суми.

9. В залежності від умов конкретного Договору страхування та результатів індивідуального андеррайтингу до базового річного страхового тарифу, зазначеного у пункті 6 цих Особливих умов можуть бути застосовані коефіцієнти, що вказані у пп. 19.2. – 19.4. Правил.

Актуарій

Соловейко О.М.
диплом № 01-015 від 02.09.2014р.

Уведомление о государственной регистрации, в том числе, и в отношении,

уведомление о государственной регистрации на территории Украины в соответствии с Законом Украины от 04.07.2001 № 2753-VI «Про порядок вступления в силу иностранных инвестиционных договоров»

РАТСК МХИ КРАХОВА

О.В. Мухоморова

Держреєстр України	Ідентифікаційний код 20033533
Член Канцелярії	Підпис
О.В. Мухоморова	05 11 2015 10 15 28 7